

vlasti
vědné muzeum
jesenicka

PRÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE ZŘÍZENÁ
A FINANCOVANÁ OLOMOUCKÝM KRAJEM

Výroční zpráva **Vlastivědného muzea Jesenicka, p. o.,** **za rok 2021**

Zpracoval: Mgr. Pavel Rušar, ředitel VMJ, p. o.
V Jeseníku dne 25. března 2022

Doplněno na základě připomínky OSKPP dne 12. dubna 2022.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Vlastivědné muzeum Jesenicka (VMJ) je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje, sídlí na Zámeckém náměstí č. p. 120/1, Jeseník, 790 01, IČO 64095410.

Statutárním zástupcem je Mgr. Pavel Rušar, ředitel. Zástupcem ředitele je Mgr. Markéta Kobierská. Správcem rozpočtu je Ing. Gabriela Krásná.

VMJ bylo zřízeno na základě *Zřizovací listiny* vydané zřizovatelem – Olomouckým krajem – dne 17. 3. 2003.

Muzeum plní činnost muzea podle zákona 122/2000 Sb., v platném znění a podle dalších relevantních platných zákonů, vyhlášek (zejm. vyhlášky č. 275/2000 Sb.) a metodických pokynů Ministerstva kultury ČR.

Organizace je právnickou osobou, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ostravě, oddíl Pr., vložka 725. Organizace disponuje datovou schránkou s adresou *xbnmakv*.

Vlastivědné muzeum Jesenicka spravuje dvě zařízení určená pro návštěvy veřejnosti – Vodní tvrz v Jeseníku (Zámecké náměstí 1) a Muzeum Vincenze Priessnitzze v areálu Priessnitzových léčebných lázní (Priessnitzova 175). Pro další potřeby (depozitáře, kanceláře odborných pracovníků) si pronajímá další prostory depozitáře a pracoviště odborných pracovníků na ul. Beskydská 1301/2 v Jeseníku a historický depozitář předmětů z Javornicka na ulici Lidická 94 v Javorníku.

Instituce naplňuje funkci muzea jako správce sbírky muzejní povahy (rovněž podle zákona 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy), tj. zejména *„získává, shromažďuje, trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává přírodniny a lidské výtvoř, umožňuje jejich veřejné užívání, zkoumá prostřední, z něhož jsou tyto přírodniny nebo lidské výtvoř získávány a poskytuje služby výchovné a vzdělávací pro studijní a vědecké účely.“*

V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím je Vlastivědné muzeum Jesenicka, p. o., povinno poskytnout na základě žádosti informace o své činnosti. V roce 2021 organizace nepřijala žádnou žádost o poskytnutí těchto informací. Organizace zveřejňuje informace dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) až j) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, na svých webových stránkách *www.muzeumjesenik.cz*.

Tým pracovníků instituce byl řízen ředitelem organizace, ta se pak dále člení na sekretariát, průvodce, výtvarníka, technický úsek a úsek odborných pracovišť. Externě jsou zajišťovány ekonomika, účetnictví, právní poradenství, mzdy a personalistika a IT služby.

OBSAH

Základní údaje.....	3
Obsah	4
1. Výroční zpráva o činnosti Vlastivědného muzea Jesenicka v roce 2021: textová část.....	6
1.1. Expozice a výstavní činnost	6
1.2. Péče o sbírky, sbírkotvorná činnost, digitalizace	9
1.3. Vzdělávací a výzkumná činnost	10
1.4. Konference a semináře	17
1.5. Prezentační a publikační činnost	18
1.6. Významné akce.....	18
1.7. Personální, hospodářské a majetkoprávní záležitosti.....	19
1.8. Spolupráce.....	20
1.9. Stavební a provozní činnost, zpráva o kontrolách	21
1.10. Výrazná pozitiva a výrazná negativa	23
1.11. Závěr	23
2. Výroční zpráva o činnosti Vlastivědného muzea Jesenicka v roce 2021: tabulková část	25
2.1. Sbírkový.....	25
2.1.1. Akvizice.....	25
2.1.2 Inventarizace sbírek.....	28
2.1.3. Restaurování a konzervace	30
2.1.4. Práce se sbírkami	31
2.1.5. Depozitáře.....	33
2.2. Rozbor činnosti odborných pracovníků za rok 2021	34
2.2.1. Přírůstky za rok 2021 dle oddělení	34
2.2.2. Digitalizace fondů VMJ	34
2.2.3. Systematický zápis	39
2.2.4. Věda a výzkum: celkový přehled	39
2.2.5. Věda a výzkum: interní a externí úkoly dle oddělení.....	39
2.2.6. Věda a výzkum: odborné prezentace dle oddělení.....	43
2.2.7. Věda a výzkum: ediční a publikační činnost.....	46
2.2.8. Věda a výzkum: badatelské návštěvy a dotazy v roce 2021	53
2.2.9. Kulturně-výchovná činnost odborných pracovníků.....	53
2.2.10. Expozice a výstavy dle odborných oddělení.....	58
2.3. Návštěvnosti expozic a výstav v roce 2021	59
2.3.1. Návštěvnosti dle titulů	59
2.4. Služby veřejnosti.....	60
2.5. Účelové komise.....	62
2.5.1. Mimořádné jednání PSSČ ze dne 11. 3. 2021.....	62
2.5.2. Jednání PSSČ ze dne 29. 6. 2021	62
2.5.3. Mimořádné jednání PSSČ ze dne 26. 10. 2021.....	62
3. Přílohy.....	63

1. VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI VLASTIVĚDNÉHO MUZEA JESENICKA V ROCE 2021: TEXTOVÁ ČÁST

1.1. EXPOZICE A VÝSTAVNÍ ČINNOST

Výstavní činnost byla v první polovinu roku 2021 omezena nařízením vlády ČR či územně samosprávnými celky. V těch obdobích roku 2021, kdy byla muzea pro veřejnost otevřena, byly pro návštěvníky zpřístupněny tři stále expozice ve Vodní tvrzi – *Historie a archeologie Jesenicka*, *Spirála času Země* a *Čarodějnické procesy na Jesenicku v 17. století*. Kromě nich pak byla na začátku roku přístupná také *Fauna a flóra Jesenicka*, která však byla na jaře deinstalována a v jejích prostorech byl obnoven Rytířský sál coby prostor určený pro kulturní akce. Mimo Vodní tvrz byla během letní sezóny přístupná také expozice *Vincenz Priessnitz a lázně Gräfenberg*, kterou mohli zájemci navštívit v rodném domě Vincenze Priessnitze v Jeseníku-Lázních nad městem Jeseník.

Expozice *Archeologie a historie Jesenicka* je ve Vlastivědném muzeu Jesenicka přístupná od 10. 5. 2010. Popisuje region od pravěku po 20. století, a to zejména prostřednictvím sbírkových předmětů VMJ. V průběhu roku 2021 došlo k mírné úpravě expozice vzhledem k významným archeologickým nálezům v posledním období.

Expozice *Fauna a flóra Jesenicka* patřila ke starším a nepříliš interaktivním expozicím. Prostřednictvím početného souboru dermoplastických preparátů prezentovala široké spektrum regionální fauny, rostlinná říše byla zastoupena pečlivě sestaveným herbářem. Z důvodu zastaralosti a snížené atraktivity byla tato expozice v dubnu 2021 deinstalována za účelem obnovy Rytířského sálu. Projektová dokumentace nové biologické expozice je již připravena a její realizace je plánována na rok 2023. Expozice bude zaměřena především na dětské návštěvníky.

Expozice *Čarodějnické procesy na Jesenicku v 17. století* představuje v rámci VMJ nejnavštěvovanější cíl. Nabízí unikátní filmovou projekci metodou *fogscreens*, věrné repliky mučicích nástrojů a prostřednictvím interaktivních zobrazovacích technologií také přístup k rozsáhlému souboru doplňujících textů. Expozice je po opravách v posledních dvou letech již plně funkční.

Spirála času Země představuje téma geologického a geomorfologického vývoje Jesenicka pomocí řady multimediálních a interaktivních prvků. Expozice obsahuje mimo jiné funkční model sopky, model jeskyně či trilobita a vybrané minerály ve fluorescenční vitríně. Perlou expozice je pak videomappingová projekce na povrchový 3D model vybrané části regionu, která v několika minutách zachycuje mnoho milionů let trvající geologický vývoj

oblasti. Součástí expozice jsou také četné obrazovky prezentující tematické dokumentární filmy z dílny BBC.

Expozice *Vincenz Priessnitz a lázně Gräfenberg* popisuje život a dílo významného jesenického rodáka, zakladatele vodoléčby na Jesenicku. V souvislosti s touto expozicí je nutno poznamenat, že současné výstavní prostory působí výrazně zastaralým dojmem, což vedlo ke snahám o její nahrazení moderní prezentací. Byla zpracována projektová dokumentace, realizace nové expozice však naráží na komplikace s vlastnictvím historického objektu rodného domu V. Priessnitze. V roce 2021 probíhala jednání mezi městem Jeseník a Olomouckým krajem o převodech majetku či jiném řešení majetkové situace.

Kromě stálých expozic nabízelo v roce 2021 VMJ krátkodobé výstavy ve dvou výstavních prostorách – v Hlavním výstavním sále a Galerii Vodní tvrze. Ve spolupráci s Městským kulturním střediskem Javorník pak proběhla v roce 2021 pouze jedna výstava, a to Historie železnic na Jesenicku, která byla vystavena v Javorníku v centru MKS Javorník v budově Soudu.

Návštěvníci měli během roku 2021 vzhledem k epidemické situaci možnost navštívit pouze sedm krátkodobých výstav ve Vodní tvrzi.

- *Od Červeného kříže k Winterhilfe* (kurátorů Mgr. Milana Rychlého a Mgr. Pavla Rušara, s přesahem z roku 2020, návštěvnost celkem 94 osob, z čehož bylo 39 platících a 55 neplatících).
- *Bohatství ledu a vody* (kurátorů Mgr. Martina Hanáčka, PhD. a Mgr. Vojtěcha Tarašky, s přesahem z roku 2020, návštěvnost celkem 328 osob, z čehož bylo 265 platících a 63 neplatících).
- *Vincenz Priessnitz. 222 let* (kurátor Mgr. Jan Petrásek, návštěvnost nesledována)
- *Sopky v geologické historii Moravy a Slezska* (kurátora Mgr. Martina Hanáčka, PhD., návštěvnost celkem 53 osob, z čehož bylo 47 platících a 6 neplatících).
- *Velká prázdninová herna* (kurátorů Mgr. Pavla Rušara a Zuzany Laštovicové, DiS., návštěvnost celkem 2016 osob, z čehož bylo 1673 platících a 343 neplatících).
- *Zmizelý hrubý Jeseník* (kurátorů Mgr. Matěje Mately a Mgr. et Bc. Markéty Kobierské, výstava s přesahem do roku 2022, návštěvnost celkem 381 osob, z čehož bylo 315 platících a 66 neplatících).
- *Vánoční překvapení* (kurátorů Mgr. Milana Rychlého a Mgr. Matěje Mately, s přesahem do roku 2022, návštěvnost celkem 184 osob, z čehož bylo 151 platících a 33 neplatících).

Mimo Vodní tvrz se pak uskutečnily čtyři krátkodobé výstavy:

- *Historie železnic na Jesenicku*, (kurátor Mgr. Milan Rychlý, ve spolupráci s MěKS Javorník, budova Soudu v Javorníku; návštěvnost nesledována)
- *70. let Vojenské lázeňské léčebny Jeseník*, (kurátorů Pavla Macháčka a Bc. Kamila Tomáška, Vojenská lázeňská léčebna Jeseník, návštěvnost nesledována)
- *Extrémní jevy na Jesenicku pohledem meteorologa* (Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého Olomouc, návštěvnost celkem 999 osob).
- *Neobvyklí partneři – muzeum a policie spolupracují na Jesenicku* (Valdštejnský palác, Senát Parlamentu ČR, nepřístupné pro veřejnost).

Zdaleka nejúspěšnější výstavou byla *Velká prázdninová herna*. Ta nabídla velké množství aktivit zejména pro děti základoškolského a středoškolského věku, potažmo pro celé rodiny. Touto výstavou VMJ suplovalo roli chybějící IQ herny v Jeseníku a zařazení obdobné výstavy se naplánuje i pro rok 2022. VMJ však spolupracovalo s městem Jeseník na ideové vizi vytvoření interaktivní IQ herny v nedaleké budově Katovny, která by měla být funkční a pod správou města zřejmě už od roku 2023. Významnou byla z historického hlediska nepochybně výstava *Zmizelý hrubý Jeseník*, která doplnila tradiční svatováclavské setkání v Jeseníku a na které zaujal zejména digitální kiosek s možností porovnání historických fotografií se současným stavem krajiny. Úspěšnou byla i výstava *Extrémní jevy na Jesenicku*, která si kladla za cíl přivést do muzea návštěvníky, kteří do něj příliš často nezavítají. Téměř dva roky probíhající výzkum vyústil v zajímavý popis extrémních meteorologických situací, doplněný předměty využívanými v meteorologii. Výstava byla interaktivní a návštěvníci mohli „poroučet větru a dešti“. Výstava byla v roce 2021 předvedena ve Vlastivědném muzeu v Šumperku a následně na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Významnou byla také výstava k 70. výročí vzniku Vojenské lázeňské léčebny Jeseník, kterou připravili odborní pracovníci Vlastivědného muzea Jesenicka společně s mnoha pracovníky vojenského léčebného ústavu. Vernisáže v lázeňském domě Albatros se zúčastnili hosté z Ministerstva obrany ČR, které zastupoval zejména náměstek ministra obrany Lukáš Klučka, i z řad Armády ČR, kterou sem přijel reprezentovat brigádní generál Petr Čepelka společně s dalšími důstojníky. Význam tohoto projektu spočívá ve vytvoření zcela zřetelné funkční vazby v regionu, tj. vazby mezi muzeem na jedné straně a vojenskými lázněmi na straně druhé. Spolupráce pak byla prohloubena v rámci dalších projektů, např. vydáním brožurky o historii léčebny na Jesenicku či přednáškami odborných pracovníků pro návštěvníky lázní. Na spolupráci profitují ekonomicky i kulturně obě strany.

Mimořádné pocty se dostalo společné výstavě Vlastivědného muzea Jesenicka a Policie ČR, územního odboru Jeseník, která byla představena pod názvem *Policie veřejnosti* při

příležitosti desátého výročí olomouckého Krajského ředitelství Policie ČR v roce 2020. Její informační a panelová část dostala v roce 2021 pozvánku do Valdštejnského paláce, sídla českého Senátu. Vernisáž panelové výstavy v Senátu proběhla 23. listopadu 2021. Výstava byla slavnostně zahájena senátorem za Šumpersko a Jesenicko, panem Mirkem Adámkem, který ocenil jak činnost policie, tak muzejních pracovníků. Ve svém přivítání mimo jiné zmínil, že „*propojení místních aktérů při práci s dětmi je na Jesenicku výjimečné, společná výstava policie a muzea je jedním z příkladů dobré praxe*“. Výstava byla zpřístupněna senátorům, členům vlády, pracovníkům Senátu, novinářům a dalším hostům. Pouze zamýšlené zpřístupnění veřejnosti v rámci komentovaných prohlídek bylo nakonec z pandemických a dalších důvodů bohužel zrušeno.

Celková návštěvnost vernisáží, výstav, přednášek, exkurzí, workshopů a dalších doprovodných akcí dosáhla čísla 10 387 návštěvníků. Nízký počet návštěvníků je zapříčiněn restrikcemi spojenými s pandemií nemoci COVID-19 (vynucené uzavření muzea veřejnosti po dobu takřka pěti měsíců, nemožnost konání větších doprovodných akcí jako vernisáže či oblíbený vánoční jarmark apod., restrikce omezující cestování a také celková změna návštěvnického chování).

Výčet přístupných expozic a krátkodobých výstav poukazuje i přes nepříznivé podmínky roku 2021 na adekvátní naplnění jedné z hlavních činností muzea. V rámci zmíněných výstav docházelo k prezentaci poznatků přírodních a humanitních věd, které se týkaly regionu, a to zejména prostřednictvím zpřístupňování sbírkových předmětů VMJ a jiných zapůjčených předmětů odborné i široké veřejnosti.

1.2. PÉČE O SBÍRKY, SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST, DIGITALIZACE

V rámci sbírkotvorné činnosti a péče o sbírky bylo zaměstnanci VMJ postupováno podle zákona č. 122/2000 Sb. a podle prováděcí vyhlášky a metodických pokynů Ministerstva kultury ČR. V roce 2021 došlo k rozšíření obou muzejních sbírek. Sbírkou se podařilo rozšířit o 2 437 předmětů (celkem 213 přírůstkových čísel).

Mezi významné přírůstky do sbírkového fondu patří např. soubor ocenění Swazarmu a soubor válečných medailí legionářů, taxidermické reliéfní obrazy původem z Jesenicka (1. pol. 20. století) či historický mandl. Vzácným předmětem, který se podařilo dostat do javornické sbírky ve správě VMJ, je střelecký terč Javornických ostrostřelců z třicátých let 20. století. Významné bylo také např. zařazení plutonitů a vulkanitů rapakivických masivů do geologické podsbírkou či obecně rozšíření herbáře v podsbírci botanické. Nejzajímavějším archeologickým nálezem byl soubor nálezů z průzkumu hradu Rychleby, který doplnil současné znalosti o středověké a raně novověké historii hradu.

Odborní pracovníci oceňují zlepšené podmínky práce se sbírkami v nových depozitářích (od r. 2019). Současné prostory jsou pro péči o sbírky vyhovující a zdaleka přesahující kvalitu předchozích prostor. Vedení VMJ přesto v následujících letech vstoupí do jednání se

společností Naturfyt Bio ohledně pronájmů zbylých částí budovy, které představují asi třetinu v současnosti využívaných prostor a které společnost Naturfyt Bio stále aktivně využívá. Rozšíření nájmu je odhadováno přibližně na rok 2025.

Instituce v roce 2021 investovala do zrestaurování či ošetření vybraných sbírkových předmětů, profesionálním způsobem byl externě restaurován portrét Antona Günthera.

I v roce 2021 pokračovalo razantní tempo digitalizace nastoupené roku 2020. Smyslem oddělení digitalizace je vytvoření jednotné databázi všech předmětů ve sbírkách VMJ, přičemž digitální výstupy budou mít jednotnou formu, vysoké rozlišení a budou splňovat vysoké technické nároky pro dokumentační fotografii či jiný výstup.

V roce 2021 se oddělení digitalizace věnovalo zejména digitalizaci fondu historické podsbírký *Sbírký původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku* a *Sbírký původního Městského muzea v Javorníku* a také publikaci digitalizátů prostřednictvím portálu eSbírký. Důležitým počinem v roce 2021 byla realizace výstavy *Zmizelý Hrubý Jeseník*, na jejíž přípravě se oddělení dokumentace podílelo, a jejímž hlavním výstupem bylo zpřístupnění digitalizovaných materiálů návštěvníkům muzea. Na sklonku roku 2021 pak došlo k výraznému posunu v možnostech publikace prostřednictvím portálu eSbírký, neboť bylo technicky umožněno zveřejňovat sbírkový fond spadající do tzv. javornické sbírký, což až do této chvíle nebylo možné. Více informací o digitalizaci je podáno v tabulkové části výroční zprávy (níže).

1.3. VZDĚLÁVACÍ A VÝZKUMNÁ ČINNOST

V roce 2021 bylo zrušeno několik vzdělávacích aktivit z důvodu uzávěry muzeí způsobené šířením nemoci covid-19. Muzea byla nařízením vlády uzavřena od prosince roku 2020 do 10. května 2021; zrušeny byly plánované T-praxe, některé přednášky i exkurze, také workshopy k některým výstavám. Jako v roce 2020 lze však i v roce 2021 velmi pozitivně hodnotit fakt, že se uskutečnila hlavní vzdělávací akce roku, tj. **T-expedice** pro nadané žáky z Jesenicka i jiných částí ČR. K realizaci akce opět přispěly zejména dvě okolnosti: jednak tým VMJ nepřestal akci připravovat i přes nepříznivou epidemiologickou situaci, jednak červnové počasí pomohlo šíření nákazy výrazně zpomalit.

T-expedice se uskutečnila již třetím rokem. Mladí badatelé se spojili se svými učiteli, experty i muzejníky a vydali se prozkoumávat tajemství přírody a kultury (nejen) jesenického regionu. Akce se konala ve spolupráci s Národním pedagogickým institutem, a to za podpory Olomouckého kraje, města Jeseník, Univerzity Palackého v Olomouci, senátorů Mirka Adámka, Jiřího Duška a Ladislava Václavce a také několika soukromých sponzorů. Přibližně čtyřicítka badatelů zaplnila celkem šest badatelských sekcí.

K analýze tajemné látky ve Vodní tvrzi se přihlásili jako ke svému úkolu **chemikové**. Vedeni zkušenými profesionály z partnerské společnosti Naturfyt Bio provedli různé analýzy neznámé látky, která se začala asi před rokem uvolňovat ze zdí sklepení Vodní tvrze v její nejstarší části (14. století). Za pomoci infračervené a ramanovské spektroskopie byl vyloučen

organický původ hmoty (jediný zachycený organismus považují badatelé za náhodný) a fluorescenční a rentgenová spektroskopie poukázaly na sloučeniny chlóru a hliníku. Výsledným zjištěním bylo, že soli obsažené ve vlhkosti stěn vzlínaly a při styku s hliníkovými prvky expozice začalo docházet k určitému typu koroze, jejímž výsledkem byla právě ona „podivná sloučenina“. Muzejníkům se velmi ulevilo zejména proto, že látka se neukázala být nebezpečnou. Rovněž **programátoři** zaměřili své snažení na technickou podporu muzea – vytvořili rezervační systém, který je možné použít pro expozice, výstavy, koncerty i další speciální akce. Jeho implementace proběhla ve druhé polovině roku 2021. Naopak **botanici a zoologové** se vydali z muzea do přírody, kde navštívili celkem 6 stanovišť, na kterých porovnávali entomofaunu ve vztahu k cévnatým rostlinám. Výsledkem jejich práce byla zejména tabulka s koeficienty zachycující právě korelace mezi oběma skupinami. **Fyzikové** se zaměřili na vodní rakety, kteréžto téma už měli rozpracované z minulého roku. Avšak oproti pouhému vypouštění raket do výšky (zjednodušeně PET lahve natlakované vodou) byl letos záměr obohacen o dva důležité prvky – tím prvním byly kamery, které by měly zachycovat obraz zemského povrchu metodou DPZ, a tou druhou pak padáky, jež by měly technické vybavení raket dostatečně ochránit při návratu rakety k zemskému povrchu. **Architekti a urbanisté** zkoušeli zaktivovat část jesenické veřejnosti a připravili některé instalace ve veřejném prostoru. Některé skončily s pozitivním ohlasem a s velkou „návštěvností“, např. „Zábavné vzkazy“, které si mohli jednotliví návštěvníci Smetanových sadů v Jeseníku posílat. Jiným, jako např. „Frontě na autobus“, spočívající v pomůcce na dodržování hygienických rozestupů v době koronavirové pandemie, se na zastávkách nepodařilo pozornost místních získat.

Většina z účastníků T-expedice 2021 avizovala chuť zapojit se i do následujícího ročníku, který bude VMJ připravovat opět na červen roku 2022. V průběhu akce bylo navázáno mnoho kontaktů, spoluprací a v regionu byly vytvořeny aktivní funkční vazby. T-expedice tak opět posloužila nikoliv pouze jako vzdělávací program pro nadané žáky, ale také jako nástroj regionálního rozvoje.

Vlastivědné muzeum Jesenicka se rovněž pokusilo v roce 2021 přenést vzdělávací aktivity i k cílovým skupinám, které nejsou typickými návštěvníky či účastníky vzdělávacích akcí, spíše naopak – jsou jimi jen výjimečně. Ve spolupráci se spolkem Eurotopia, který se věnuje dětem z dětských domovů a dětem svěřeným pěstounské péči, se uskutečnil celodenní workshop ve Vodní tvrzi. Připraveny byly dílničky, hádanky i drobné úkoly a pro úspěšné pak i speciální odměny pro aktivní děti a pěstouny. Akce se uskutečnila v prostorách všech výstav a expozic, využito bylo rovněž nádvoří a také nedávno zrekonstruovaný Rytířský sál. Akci navštívilo celkem 41 osob. O pokračování spolupráce bude VMJ s Eurotopií jednat.

Z hlediska klasických vzdělávacích modulů byly realizovány následující přednášky, exkurze, workshopy a edukační programy:

a) Přednášky:

- Mgr. Matěj Matela: *Věhlasný lékař dr. Adolf Lorenz, rodák z Vidnavy, a jeho syn Konrád*, 5. 5. 2021.
- Mgr. Milan Rychlý: *Naše město – Javorník*, 6. 6. a 7. 6. 2021 (návštěvnost 13 osob).
- Mgr. Matěj Matela: *Hrabě Károly Khuen- Héderváry. Rodák z Jeseníku a hybatel uherské politiky*, 10. 6. 2021 (návštěvnost 12 osob).
- Mgr. Milan Rychlý: *Kam i král chodil sám aneb Historie záchodů*, 13. 6. 2021 (návštěvnost 60 osob).
- Mgr. Milan Rychlý: *Historie kostela sv. Kříže v Javorníku*, 19. 7. 2021 (návštěvnost 11 osob).
- Mgr. Vojtěch Taraška: *Co lze vyčíst z herbářů*, 22. 7. 2021 (návštěvnost 16 osob).
- Mgr. Jan Petrásek: *Třicetiletá válka na Jesenicku*, 4. 8. 2021 (návštěvnost 45 osob).
- Mgr. Vojtěch Taraška: *Co lze vyčíst z herbářů*, 11. 8. 2021 (návštěvnost 25 osob).
- Bc. Kamil Tomášek: *Specifika roku 1968 na Jesenicku*, 19. 8. 2021 (návštěvnost 8 osob).
- Pavel Macháček: *Zmizelé Jesenicko II. - téměř zaniklé osady Jesenicka*, 21. 8. 2021 (návštěvnost 50 osob).
- Mgr. Matěj Matela: *O dřevařích a pastevcích. Stará povolání jesenických hor*, 31. 8. 2021 (návštěvnost 14 osob).
- Mgr. Matěj Matela: *Micklitz, Pekarek a další. Povídání o biskupských lesnicích před Velkou válkou*, 9. 9. 2021 (návštěvnost 39 osob).
- Pavel Macháček: *Zmizelé Jesenicko I. - zaniklé osady Jesenicka*, 10. 9. 2021 (návštěvnost 37 osob).
- Mgr. Matěj Matela: *Historie a kultura slezské části hrubého Jeseníku*, 16. 9. 2021.
- Pavel Macháček: *70 let Vojenské lázeňské léčebny*, 16. 9. 2021.

- Pavel Macháček: *Zmizelé Jesenicko I. - zaniklé osady Jesenicka*, 18. 9. 2021 (návštěvnost 50 osob).
- Mgr. Matěj Matela: *Když v jesenických lázních pobýval arcivévoda Evžen Habsburský**, 6. 10. 2021 (25 osob).
- Mgr. Květoslav Growka: *S Priessnitzem Evropou křížem, krážem*, 6. 10. 2021 (návštěvnost 50 osob).
- Mgr. Matěj Matela: *Jeseníky a podhůří v díle slezského buditele Františka Slámy. Čtení a odborný výklad. Část 1. - Z Opavy do Osoblahy*, 14. 10. 2021 (návštěvnost 7 osob).
- Mgr. Michaela Neubauerová: *Křest knihy „Čarodějnické procesy na Jesenicku“*, 15. 10. 2021 (návštěvnost 22 osob).
- Mgr. Vojtěch Taraška: *Zajímavé botanické lokality na Jesenicku*, 14. 10. 2021 (návštěvnost 14 osob).
- Pavel Macháček: *Zmizelé Jesenicko II. - téměř zaniklé osady Jesenicka*, 25. 10. 2021.
- Pavel Macháček: *Situace na Jesenicku v roce 1918*, 27. 10. 2021.
- Mgr. Milan Rychlý: *Kam i král chodil sám aneb Historie záchodů*, 3. 11. 2021 (návštěvnost 32 osob).
- Mgr. Matěj Matela: *Jeseníky a podhůří v díle slezského buditele Františka Slámy. Čtení a odborný výklad. Část 2. Kde Slezsko dosahuje nebe*, 18. 11. 2021 (návštěvnost 7 osob).
- Pavel Macháček: *90. výročí Frývaldovské stávky*, 26. 11. 2021 (návštěvnost 6 osob).
- Mgr. Pavel Rušar: *Muzea, geografie a moderní technologie*, prezentace VMJ v rámci Fóra expertů UPOL, 3. 11. 2021 (návštěvnost 47 osob).
- Mgr. Matěj Matela: *Mistr melancholické krajiny. Život a dílo malíře Eugena Jettela*, 2. 12. 2021 (návštěvnost 9 osob).
- Mgr. Matěj Matela: *Jeseníky a podhůří v díle slezského buditele Františka Slámy. Čtení a odborný výklad. Část 3. V kraji Frývaldovském*, 9. 12. 2021 (návštěvnost 13 osob).
- Mgr. Milan Rychlý: *Vánoce a jejich zvyky*, 22. 12. 2021 (návštěvnost 22 osob).

- Mgr. Milan Rychlý: *Kam i král chodil sám aneb Historie záchodů*, 29. 12. 2021 (návštěvnost 15 osob).

b) Exkurze:

- Mgr. Milan Rychlý: *Kaltenstein*, 10. 7. 2021 (návštěvnost 16 osob).
- Mgr. Vojtěch Taraška: *Letní botanická promenáda. Co kvete v okolí lázní?*, 18. 8. 2021 (návštěvnost 23 osob).
- Pavel Macháček: *Zapomenutý kout Rychlebských hor*, 28. 8. 2021 (návštěvnost 19 osob).
- Mgr. Martin Hanáček, Ph.D.: *Vznik krajiny Vidnavska*, 25. 9. 2021 (návštěvnost 13 osob).
- Mgr. Milan Rychlý: *Prohlídka bývalého soudu a městských šatlav v Javorníku*, 8. 10. 2021 (návštěvnost 17 osob).
- Mgr. Martin Hanáček, Ph.D.: *Údolím Černého potoka*, 9. 10. 2021 (návštěvnost 16 osob).

c) Workshopy:

- Mgr. Vojtěch Taraška: *Zlatý list* –ve spolupráci se Střediskem volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků DUHA Jeseník, 17. 9. 2021 (návštěvnost 60 osob).

d) Edukační programy:

- Mgr. Ludmila Slezáková: *Ochraňuj mě, pokud můžeš*, 9., 10. a 11. 11. 2021 (návštěvnost celkem 52 osob).

V reakci na pandemickou situaci ve světě bylo v roce 2020 VMJ nuceno přejít s některými aktivitami do kyberprostoru, což lze zpětně vnímat jako pozitivum. Kromě vlastivědného seriálu *Když nemůže návštěvník do muzea, musí muzeum k návštěvníkovi*, šlo zejména o natáčení podcastů s muzejními pracovníky a s dalšími externími hosty. VMJ se v tomto ohledu spojilo s Městskými kulturními zařízeními Jeseník a společně byly představeny podcasty HOVORY Z HOR, které si rychle získaly oblibu veřejnosti, a to nikoliv pouze té jesenické. Natočeny a zveřejněny byly v průběhu roku 2021 následující části:

název dílu	hovořil	datum zveřejnění	počet posluchačů
Zcela zaniklé osady našeho regionu (1. díl)	Pavel Macháček	17.01.2021	1530
Voršilky	Bohumila Tinzová	31.01.2021	536
Jesenická numismatika	Květoslav Growka	14.02.2021	523
Příběhy horských turistických chat Hrubého Jeseníku	Matěj Matela	28.02.2021	640
Mokřady a rašeliniště na Jesenicku	Vojtěch Taraška	14.03.2021	422
Mladí badatelé odkrývají tajemství Jesenicka	Pavel Rušar	28.03.2021	411
Vodní plochy Jesenicka	Jakub Matuška	11.04.2021	386
Téměř zaniklé osady našeho regionu (2. díl)	Pavel Macháček	25.04.2021	292
Hnutí Brontosaurus Jeseníky	Tomáš Hradil	09.05.2021	276
Rok 1938 na Jesenicku	Ondřej Kolář	23.05.2021	273
Jesenické prameny	Lukáš Abt	06.06.2021	576
Moderní výtvarné umění na Jesenicku	Pavel Šopák	20.06.2021	256
Pevninský ledovec na Jesenicku	Martin Hanáček	11.07.2021	338
Vzácní bezobratlí v CHKO Jeseníky	Vít Slezák	25.07.2021	246
O Jeseníku z pohledu architekta	Tomáš Pejpek	08.08.2021	192
Čarodějnické procesy na Jesenicku	Michaela Neubauerová a Jiří Krutil	22.08.2021	574
Základní umělecká škola Jeseník	František Mech	12.09.2021	310
Nadlesní Hugo Pekárek	Matěj Matela	26.09.2021	279
Jesenické lesy	Filip Beneš	10.10.2021	443
Životní cesta	František Surmík	24.10.2021	395
O životě netopýřů	Ludmila Slezáková	07.11.2021	246
Vánoce	Milan Rychlý	21.11.2021	256
Architektonická vize pro JESENÍK 2025	Jan Mlččka	05.12.2021	408
Historie pozorování počasí na Jesenicku	Pavel Lipina	19.12.2021	84

Počty shlédnutí jednotlivých děl řádově překračují návštěvnost muzejních přednášek či exkurzí a VMJ by dále rádo pokračovalo v této činnosti i v období po pandemii, vypadá to však, že MKZ Jeseník na program nebude chtít dále spolupracovat. VMJ zvažuje, zda-li by bylo možné pokračovat v činnosti samostatně či s jiným subjektem jakožto partnerem.

V rámci výzkumné činnosti se odborní pracovníci věnovali v přírodovědných i humanitních oborech především vymezenému regionu – Jesenicku.

Oddělení geologie pokračovalo ve výzkumu geologického a geomorfologického vývoje Jesenicka v kvartéru (VMJ_GEO_KV), konkrétně se jednalo o faciální analýzu a rekonstrukci sedimentární architektury glaci-fluviálních výplachových plošin na lokalitách Dolní Červená Voda a Javorník (Písečník, Kohout). Rovněž pokračovala dokumentace těženého ložiska glaci-fluviálních uloženin v Kolnovicích. Také probíhal výzkum reliktních

pleistocenních hrubých klastik v Žulovské pahorkatině (odběr vzorků pro valounové analýzy z vývratů a štěrků údolní terasy Černého potoka.

Oddělení biologie zajišťovalo i v průběhu roku 2021 systematické hodnocení fauny a flóry ve vymezeném území, biolog se věnoval floristickému průzkumu Jesenicka, na aktivity z roku 2020 navázal v roce 2021 výzkum železniční květeny. Nově byl realizován průzkum vybraných kamenolomů a dalších těžbou narušených lokalit na Jesenicku. Flóra byla zapisována do databáze PLADIAS. Pokračoval také výzkum taxonomicko-chorologický okruhu *Dactylorhiza maculata*, a to ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci a Vídeňskou univerzitou. Dílčí výsledky výzkumu byly publikovány v časopise s impaktem *Plant Systematics and Evolution*. Botanický průzkum PR Vidnavské mokřiny poukázal na negativní změny v krajině a na úbytek vzácných druhů v publikaci *Zpráv Vlastivědného muzea v Olomouci*.

Oddělení historie (tj. oddělení společných věd Jeseník a oddělení společenských věd Javorník) plnilo několik výzkumných úkolů. Výzkum VMJ_HIS_DLZP byl zaměřen na dějiny lázeňské a nemocniční péče na Jesenicku, v rámci záměru pokračoval primární průzkum pramenů. Dokončen byl výzkumný záměr VMJ_HIS_DoB zaměřený na zpracování syntetických dějin obce Bělá, soubor byl předán obci Bělá pod Pradědem, je možné, že v rámci připomínek dojde k částečným úpravám textu před vydáním knihy. VMJ_HIS_Micklitz – v rámci tohoto záměru došlo k četným publikacím ve vlastivědné i odborné literatuře a rovněž byl odhalen pomník významnému jesenickému lesníkovi. Pozastaven byl záměr VMJ_HIS_VPDFV, a to z důvodu nedostatečných kapacit oddělení historie, v rámci záměru došlo k omezenému průzkumu literatury a pramenů. Jako výsledek výzkumu lze hodnotit i takřka finální přípravu publikace *Zvoník z Cukmantlu*, která se věnuje dvaceti osobnostem z historie jesenického regionu. Historikové a další pracovníci oddělení se dále věnovali přípravě obrazové encyklopedie *Čti Jeseníky* a také popularizační knize *Zříceniny hradů Euroregionu Praděd*. Odborní pracovníci se věnovali i výzkumným aktivitám menšího rozsahu, které byly v roce 2021 spojeny především s publikační činností či pro potřeby přednášek, event. dalších forem propagace (např. na webových stránkách muzea). Javornická sekce se pak zaměřovala především na doplňování interních katalogů VMJ (katalog sv. Antonín, katalog kuřácké potřeby, částečně dokončený katalog palných zbraní) a na přípravu informačních tabulí na Javornicku (srážka letounů u Vápenné, kaple Tajného utrpení v Javorníku).

Oddělení archeologie – oddělení archeologie pracovalo na interních výzkumech v rámci plánu činnosti a na doplňování interních katalogů, avšak nejvýznamnějším počinem v oblasti vědeckého výzkumu bylo zapojení do archeologických průzkumů středověké zříceniny Kaltenštejn, který garantuje oddělení archeologie Slezského zemského muzea v Opavě.

1.4. KONFERENCE A SEMINÁŘE

V roce 2021 se uskutečnil XXI. ročník tradičního **svatováclavského setkání**, které Vlastivědné muzeum Jesenicka pořádá ve spolupráci se Státním okresním archivem v Jeseníku, Společností Vincenze Priessnitze a dalšími partnery, nově zejména Městskými kulturními zařízeními Jeseník. Téma tohoto ročníku bylo *Paměť jesenických hor*.

Hlavní části programu, tj. odborného sympozia, se zúčastnili odborníci z různých institucí, z univerzit, muzeí, archivů, ale i vlastivědní badatelé z regionu. Přehled vystoupení je podán níže:

- *Co byly naše hory, než se horami staly? A jak se jimi poprvé staly?* (Mgr. Martin Hanáček, Ph.D., Vlastivědné muzeum Jesenicka)
- *Místa paměti – paměť místa. Vytváření paměti jedné podhorské obce* (Mgr. Hana Komárková, Ph.D., Slezská univerzita v Opavě)
- *Vztah jesenických lesníků a turistů v posledních dvou desetiletích 19. století* (Mgr. Matěj Matela, Vlastivědné muzeum Jesenicka)
- *Vztah jesenických lesníků a turistů v současnosti* (Ing. Hana Komárková, Lesy ČR, s. p.)
- *Javornická sekce Moravsko-slezského sudetského horského spolku (1887–1945)* (Mgr. Michaela Neubauerová, Státní okresní archiv Jeseník)
- *Obraz turistiky v Jeseníkách na drobné plastice* (Mgr. Květoslav Growka, Česká numismatická společnost, pobočka Opava)
- *Proměny využití ploch vrcholových poloh Pradědské hornatiny* (Prof. Ing. Ivo Machar, Ph.D., Bc. Barbora Žáková, Mgr. Peter Mackovčín, Ph.D., Ing. Tomáš Petruň)
- *Lovecké chaty, němé kroniky hor* (Mgr. Zdeňka Jordanová, autorka webu Lovecké chaty v Jeseníkách)
- *České lyžařské závody meziválečného období v Jeseníkách* (Mgr. Michaela Kollerová, Vlastivědné muzeum v Šumperku)
- *Drama rumunského pilota u Jelení studánky* (Pavel Macháček, Vlastivědné muzeum Jesenicka)
- *Zdravice německých turistů a vývoj MSSGV po roce 1945* (Günther Buck, předseda MSSGV)
- *Představení knihy Čti Jeseníky* (Lukáš Abt, vlastivědný badatel)

Mezi zúčastněnými nechyběla odborná i laická veřejnost a studenti základních i středních škol. Setkání proběhlo pod záštitou Bc. Jana Žírka, člena Rady Olomouckého kraje, a Mgr. Bc. Zdeňky Blištanové, starostky města Jeseník. Na vlastivědné symposium pak v odpoledních hodinách navázala komentovaná prohlídka výstavy *Zmizelý Hrubý Jeseník* ve Vodní tvrzi v Jeseníku (Mgr. Matěj Matela, Mgr. Markéta Kobierská).

Ve spolupráci s Olomouckým krajem VMJ hostilo **workshop ke koncepci kultury, kreativity a památkové péče** pro léta 2022 až 2029. V Rytířském sále Vodní tvrze se sešli aktéři místních

organizací (MKZ Jeseník, VMJ, SOKA, MKS Javorník, Tančírna, sbor Florián, sdružení Brontosaurus Jeseníky, Javornická dělostřelecká garda, PositivJE, Swing Hills) se zástupci městské a krajské samosprávy. Předmětem workshopu byla diskuze ohledně vývoje kulturní politiky na Jesenicku.

1.5. PREZENTAČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

V rámci svatováclavského setkání byl v roce 2021 představen **sborník XXI. svatováclavského setkání v Jeseníku** s názvem *Paměť jesenických hor – sborník referátů* (ISBN 978-80-87632-80-2 Zemský archiv v Opavě / 978-80-87496-22-0 Vlastivědné muzeum Jesenicka). Svými články do sborníku přispěli výše jmenovaní autoři (*část 1. 4.*) a někteří další. Sborník obsahoval velmi zajímavé články a setkal se s velmi dobrým přijetím u laické i odborné veřejnosti.

Druhým odborným sborníkem, který VMJ ve spolupráci se Státním okresním archivem Jeseník v roce 2021 vydalo, byl 22. svazek **vlastivědného sborníku Jesenicko** (ISBN 978-80-87632-76-5 Zemský archiv v Opavě / 978-80-87496-21-3 Vlastivědné muzeum Jesenicka). V něm publikovali odborné články autoři Mgr. Pavel Rušar, Marek Palys a kol., (*Jízda osením na Jesenicku*), Mgr. Jana Hradilová (*Impresárió Rudolf Kaps*), Mgr. Pavel Žurek (*Elektrifikace a elektrizace území Jesenicka do roku 1945*), Bc. Kamil Tomášek (*Počáteční léta Vojenské lázeňské léčebny Jeseník*), Mgr. Vojtěch Taraška (*Železniční květena na Jesenicku*), Mgr. Martin Starý (*Stručná historie výzkumu bahnomilkovitých na Jesenicku*), Mgr. Martin Hanáček, Ph.D. (*Rapakivi – shnilý, přesto krásný kámen*) a Mgr. Jan Stejskal (*„Nej“ ve vývoji obyvatelstva SO ORP Jeseník mezi lety 1989–2019*). Pod oddílem tzv. „Drobností“ pak publikovali také Bc. Josef Faltičko, Mgr. Jan Petásek, Mgr. Matěj Matela, Mgr. Květoslav Growka, Doc. Pavel Šopák, Miloš Němec, Mgr. Ivana Kolářová, Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D., Mgr. Milan Rychlý, Mgr. Jiří Juchelka, Ph.D., Mgr. Soňa Králová a Mgr. Lukáš Abt.

Prezentace akcí muzea probíhala v rozličných médiích, například v *Šumperském a jesenickém deníku*, *Lázeňských pramenech*, *Jesenickém týdeníku*, v měsíčníku *Naše město* a prostřednictvím internetových stránek i časopisů (zejm. *Jeseníky–Rychlebské hory*). Velmi intenzivní byla prezentace zejména prostřednictvím plakátů a pozvánek na vernisáže, výstavy, exkurze, přednášky a další akce. Pracovníci muzea rovněž prezentovali muzeum v televizních či rádiových spotech, pořadech, podcastech (zejména Mgr. Matěj Matela a Mgr. Pavel Rušar). Odborní pracovníci publikovali ve vlastivědných, odborných a recenzovaných časopisech i v impaktovaných časopisech.

1.6. VÝZNAMNÉ AKCE

Vlastivědné muzeum Jesenicka pořádalo ke všem výstavám, u kterých to bylo vzhledem k epidemiologické situaci možné, **vernisáže**. Z významných akcí se podařilo uskutečnit T-

expedici Jeseníky 2021 (jak je pojednáno v kapitole 1.3) a **XXI. svatováclavské setkání** (o něm částečně již kapitola 1.4.).

XXI. svatováclavské setkání s odborným sympoziem na téma historie jesenických hor, komentovanou prohlídkou tematicky příslušné výstavy ve Vodní tvrzi (*Zmizelý Hrubý Jeseník*), pietním aktem k připomenutí násilné integrace řádových sester z doby vlády komunistické strany a rovněž slavnostním koncertem ke Dni české státnosti (letos koncert Jesenického smyčcového orchestru) je na Jesenicku již tradiční akcí. Hlavní části, tj. sympozia, se zúčastnilo 80 osob, což je o dvacet účastníků více než minulý rok.

Vlastivědné muzeum Jesenicka se rovněž připojilo k prvnímu ročníku kulturního a sousedského festivalu **Jesnění**, jehož cílem bylo rozproudit komunitní citění místních obyvatel a přilákat na netradiční akce. Ve VMJ se uskutečnila čtyři autorská čtení v Rytířském sále a na nádvoří Vodní tvrze byla představena divadelní tvořivá dílna pro nejmenší. Celý týden před festivalem a v jeho průběhu byla také na nádvoří tvrze ke zhlédnutí výstava s názvem *Vodavoděnka*, kterou se její autorka Kristýna Gregorová snažila návštěvníkům představit poetickou krásu vody (nejen) na Jesenicku.

Autorská čtení proběhla ve Vodní tvrzi také v rámci **Noci umění, historie a literatury**, kterou pořádalo MKZ Jeseník. Návštěvnost této akce však byla oproti očekávání nízká.

VMJ se rovněž připojilo ke **Dnům evropského kulturního dědictví**, kdy opakovaně probíhaly komentované prohlídky výstav *Zmizelý Hrubý Jeseník* a *Historie a archeologie Jesenicka*, a to za snížené vstupné.

Vlastivědné muzeum Jesenicka se také připojilo k **festivalu Karla Ditterse z Dittersdorfu** a nabídlo k dispozici prostory nově zrekonstruovaného Rytířského sálu ve Vodní tvrzi. Po skončení zahajovacího koncertu se účinkující umělci spolu s významnými zástupci Olomouckého kraje, čestnými hosty festivalu, vrcholnými představiteli měst, obcí, se sponzory a donátory festivalu setkali na společenském setkání právě ve Vodní tvrzi.

Obrovským úspěchem nikoliv pouze pro VMJ, ale především pro nadané žáky pracující v rámci T-expedice na dokumentární sekci (T-expedice Jeseníky 2020) bylo březnové vítězství v divácké anketě o nejlepší krátký dokumentární film v rámci **festivalu dokumentárních filmů Academia Film Olomouc** (AFO). Film byl natočen ve spolupráci s tvProstor.

1.7. PERSONÁLNÍ, HOSPODÁŘSKÉ A MAJETKOPRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

V roce 2021 nedošlo k žádným zásadním personálním změnám. Instrukce zaměstnává 12 zaměstnanců a splňuje limit závazného ukazatele *průměrný přepočtený stav zaměstnanců*, který dosáhl hodnoty 11,83.

Ředitelem zůstal Mgr. Pavel Rušar, zástupkyní ředitele Mgr. et Bc. Markéta Kobierská a ekonomickou agendu dále spravovala Ing. Gabriela Krásná. Průměrný plat zaměstnanců v organizaci činil 29 708 Kč.

Instrukce se člení na sekretariát, průvodce, výtvarníka, technický úsek a úsek odborných pracovišť. Externě se zajišťuje ekonomika, úklid, účetnictví, mzdy a personalistika, IT služby a právní poradenství.

Hospodářská situace ve VMJ je stabilizovaná, po několika letech dochází i k adekvátní tvorbě fondů. VMJ hospodařilo se ziskem 131 898,70 Kč. Po odečtení transferového podílu se jedná o konečný zisk **127 623,20 Kč**. Je nutné zdůraznit, že ačkoliv byl částečně naplněn i rezervní fond, zůstává problematickým dlouhodobě vyčerpaný fond oprav a investic. Při finančních možnostech organizace je každý neočekávaný výdaj na opravu např. stálých expozic nebo nemovitého majetku velkým zásahem do rozpočtu. Nezanedbatelným dílem přispěli do rozpočtu organizace místní donátoři a sponzoři (viz část „Spolupráce“).

Rozpočet na rok 2022 se plánuje jako vyrovnaný.

Z hlediska majetkoprávních záležitostí se ukazuje největším problémem nedořešení soudního sporu mezi Arcibiskupstvím Olomouckým a Lesy ČR o budovu Vodní tvrze.

1.8. SPOLUPRÁCE

V roce 2021 pokračovalo Vlastivědné muzeum Jesenicka v budování funkční regionální sítě. Opíralo se přitom o její jádro v kulturní oblasti, tj. o Státní okresní archiv Jeseník, Společnost Vincenze Priessnitze, Javornickou dělostřeleckou gardu, Městské kulturní středisko Javorník a o Městská kulturní zařízení Jeseník. Spolupráce na užší úrovni pokračovala s městem Jeseník, obcemi Písečná a Bělá pod Pradědem. V rámci výstavní i odborné činnosti, jakož i ve smyslu plánování společných projektů a grantových žádostí, velmi posílila vazba se Slezským zemským muzeem v Opavě. Tradičními partnery pro organizace kulturních akcí rovněž byly Vlastivědné muzeum v Šumperku, Šermířský spolek Jeseník a Priessnitzovy léčebné lázně. Samozřejmostí byla spolupráce a úzká kooperace se zřizovatelem – Olomouckým krajem a intenzivní spolupráce v rámci propagace regionu pokračovala také se senátorem Senátu parlamentu ČR, panem Mirkem Adámkem.

Rozšiřování funkčních vazeb mezi jednotlivci i institucemi v rámci regionu pokračovalo také prostřednictvím výzkumné a vzdělávací T-expedice pro nadané žáky z regionu i mimo něj. Potvrdila se vazba s blízkými základními školami (ZŠ Česká Ves, ZŠ Jeseník, ZŠ Javorník) i se spolupracujícími subjekty středoškolského charakteru (Střední průmyslová škola Jeseník), byla navázána také intenzivní spolupráce s Gymnáziem Jeseník, které se naopak ujalo co do počtu zastoupení studentů nejsilnější role mezi vzdělávacími institucemi. Zřetelná komunikační vazba vznikla mezi muzeem a Střediskem volného času Duha Jeseník s příslibem, že v rámci dosažení možných dotačních titulů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy se SVČ v roce 2022 k pořádání T-expedice přidá. Vazba oslabila směrem k nadaným žákům, neboť program TALNET pro nadané žáky byl v roce 2021 ze strany Národního pedagogického institutu utlumen, přeorientován a v podstatě zrušen ve své původní podobě. Vazba na NPI zůstává v rámci krajské sítě podpory nadání, není však nikterak výrazná.

Přehled funkčních vazeb vytvářených při T-expedici zobrazuje korelační matice, v níž řádky popisující orientovanou interakci (odchozí) a sloupce orientovanou interakci (příchozí). Hodnota 0 udává, že k interakci nedochází, hodnota 1 udává, že dochází k jednomu typu interakce, hodnota 2 udává, že dochází k alespoň dvěma typům interakce.

Písmenná označení A/N pak udávají, zda-li uvnitř instituce dochází k interakcím mezi vnitřními členy (ano/ne).

	VMJ	NPI	OK	JES	SEN	ZŠ	SŠ	GYM	MKZ	SOK	PPP	SVČ
VMJ	A	1	2	1	2	2	2	2	1	1	1	2
NPI	1	N	1	1	2	0	0	0	0	0	0	1
OK	2	1	N	1	0	0	0	0	0	0	0	0
JES	1	1	0	A	1	1	1	1	0	0	0	1
SEN	1	1	1	1	N	0	0	0	0	0	0	0
ZŠ	2	0	0	1	0	A	1	1	0	1	1	0
SŠ	2	1	1	1	0	1	A	1	0	1	1	0
GYM	2	1	1	1	0	1	1	A	0	1	1	0
MKZ	1	0	0	1	1	0	0	0	N	0	0	0
SOK	1	0	0	1	0	1	1	1	0	N	0	0
PPP	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	N	1
SVČ	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	N

(VMJ – Vlastivědné muzeum Jesenicka; NPI – Národní pedagogický institut ČR; OK – Olomoucký kraj; JES – město Jeseník; SEN – Senátor za příslušný obvod; ZŠ – Základní škola; SŠ – střední škola; GYM – gymnázium; MKZ – Městská kulturní zařízení Jeseník; SOK – Státní okresní archiv Jeseník; PPP – Pedagogicko-psychologická poradna v Jeseníku; SVČ – Středisko volného času DUHA Jeseník)

Matici lze zjednodušeně interpretovat tak, že v regionu dochází ke vzniku mnoha funkčních vazeb (interakcí, spoluprací) mezi institucemi i uvnitř institucí.

V rámci činnosti VMJ proběhla rovněž spolupráce s médii, zejména pak tištěnými. Nejčastěji proběhla spolupráce formou informačních článků či publikací jiných upoutávek k výstavám, exkurzím, přednáškám a dalším akcím. Mezi média patřili zejména Český rozhlas Olomouc, Šumperský a jesenický deník, Jesenický týdeník, Rádio Haná a další.

Mezi donátory, sponzory a podporovatele patřily v roce 2021 mimo jiné společnosti Naturfyt Bio, Fenix, Řetězárna Česká Ves, Archiline Jeseník, obec Bernartice a město Jeseník. Formou dotací či jiných příspěvků na konkrétní akce finančně přispělo kromě Olomouckého kraje také Ministerstvo kultury ČR či Zemský archiv v Opavě.

1.9. STAVEBNÍ A PROVOZNÍ ČINNOST, ZPRÁVA O KONTROLÁCH

Provoz se službami pro návštěvníky probíhal ve Vodní tvrzi v Jeseníku a v Rodném domě Vincenze Priessnitze v Jeseníku Lázních, prostory depozitáře v Javorníku a Jeseníku depozitáři nebyly s výjimkou knihovnických a badatelských návštěv veřejně přístupné. Při realizaci

provozní činnosti v roce 2021 nevznikly problémy. Ve stanovených termínech probíhají revize zařízení uvnitř objektů i na objektech samotných, a to dle právních předpisů a dle smluv s pronajímateli objektů.

Objekt kulturní památky Vodní tvrze je opečováván pravidelným sečením trávy v létě, odklizením sněhu v zimě, průběžným úklidem a další drobnou údržbou, což koresponduje se zněním nájemní smlouvy za symbolické nájemné. Závažnější opravy jsou řešeny s majitelem i zřizovatelem vždy individuálně.

V roce 2021 byla realizována investiční akce spočívající v revitalizaci Rytířského sálu. Oprava si vynutila deinstalaci staré expozice *Fauny a flóry Jesenicka*, která byla v Rytířském sále v minulosti umístěna, nicméně prostor nebyl pro výstavní účely vhodný. Součástí opravy byla pokládka dřevěné (dubové) podlahy, rekonstrukce pódia, základní zednické práce, výmalba a instalace nového osvětlení. Vlastivědné muzeum Jesenicka tímto získalo skutečně reprezentativní prostor, kde se již ve druhé polovině roku 2021 konaly kulturní akce. Prostor bude institucí i pronajímán, a to již od poloviny roku 2022, tj. po předpokládané rekonstrukci toalet. Investice byla plně hrazena z rozpočtu zřizovatele.

Po několika jednáních s Národním památkovým ústavem bylo v roce 2021 dosaženo kompromisu ve věci rekonstrukce toalet ve Vodní tvrzi a byl schválen finální návrh projektové dokumentace. Zdržení však znamenalo přesun investice z roku 2021 do roku 2022, nicméně v roce 2021 se podařilo alespoň realizovat výběrové řízení na zhotovitele stavby. Realizace se předpokládá v první čtvrtině roku 2022.

Vedení VMJ dlouhodobě řeší problémy se statikou Vodní tvrze. Existující rozpor mezi názorem památkářů a statiků vybraných odborem investic zřizovatele aktuálně řeší odborníci z Českého vysokého učení technického – Kloknerova ústavu. V roce 2021 začala odborná sondáž stávajícího stavu statiky a očekává se vydání dalších doporučení. Vedení si slibuje, že z těchto doporučení vzejde shoda mezi památkáři a statiky a takový návrh řešení, který bude možné např. už v roce 2023 realizovat.

Z oprav a investic roku 2021 je třeba jmenovat kromě rekonstrukce Rytířského sálu také opravu odpadního potrubí ve sklepení Vodní tvrze, opravu kotelny, úpravy recepce, jakož i její výmalbu a výmalbu Rodného domu Vincenze Priessnitze.

V instituci bylo v roce 2021 provedeno několik kontrol. 15. července 2021 byla zahájena kontrola provedení plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění a dodržování ostatních povinností plátce pojistného. Kontrola nezjistila žádné nedostatky, nápravná opatření nebyla uložena. 24. srpna 2021 proběhla kontrola ze strany České obchodní inspekce, Inspektorátu Olomouckého a Moravskoslezského, a to ve Vodní tvrzi. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky. Dne 23. října 2021 proběhla ve VMJ neohlášená kontrola Krajské hygienické stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci. Kontrola se zaměřila na plnění povinností stanovených v mimořádném opatření Ministerstva zdravotnictví ČR č.j. MZDR 14601/2021-23MIN/KAN ze dne 26. srpna 2021. Kontrola neprokázala žádná pochybení.

1.10. VÝRAZNÁ POZITIVA A VÝRAZNÁ NEGATIVA

Dlouhodobě se VMJ potýká se dvěma zásadními problémy, tím prvním je nedořešený soudní spor o budovu Vodní tvrze, který brzdí příliv investic vázaných na sídlo muzea. Spor mezi Arcibiskupskými lesy a statky na jedné straně a Lesy ČR na straně druhé již trvá od roku 2016 a jeho rozuzlení je v nedohlednu. Druhým významným negativem je spor o statický stav Vodní tvrze mezi památkáři a statiky, ve kterém je snad možné odhadovat posun z důvodu zadání dalších šetření a sond prestižní české vysoké škole (ČVUT). I tento problém brzdí investice do budovy Vodní tvrze. Vlastivědné muzeum Jesenicka i z těchto dvou důvodů prozatím nepřikročí k vytvoření projektové dokumentace ke schválenému konceptu rekonstrukce Vodní tvrze.

Za nejvýznamnější negativum lze však považovat pandemickou situaci, která muzeum na významnou část roku uzavřela. Pokusy o kompenzaci činnosti a přesun do kyberprostoru sice byly v rámci možností úspěšné, ale vzhledem k významnosti obou kulturních památek spravovaných muzeem a důležitosti jejich přístupnosti pro návštěvníky v podstatě jen dílčí a z hlediska muzejní činnosti velmi omezené.

Na druhé straně lze hovořit o výrazných pozitivěch instituce. V první řadě jde o sídlo – Vodní tvrz je kulturní dominantou města i regionu a významným pilířem cestovního ruchu v oblasti jesenických hor. Nabízí dvě velmi moderní a multimediální expozice a třetí takovou plánuje. Druhým významným pozitivem je reflexe muzea nikoliv pouze jako paměťové a kulturní instituce, ale také instituce vzdělávací. Tuto reflexi poskytují učitelé, rodiče i žáci a na druhé straně pak senioři. Spojení tradičních vzdělávacích forem (přednášky, exkurze) s moderními programy v oblasti vzdělávání (T-expedice, T-praxe) vytváří silný potenciál působení na obyvatelstvo v regionu.

Mezi další pozitiva patří mimo jiné stabilní personální situace ve VMJ, zlepšené podmínky pro výzkum a správu sbírek v nových prostorách, vyrovnané hospodaření (v posledním roce s přebytkem v řádu desítek tisíc) či široká a stále se rozrůstající síť spolupracujících subjektů a nových vznikajících funkčních vazeb mezi institucemi v síti.

1.11. ZÁVĚR

Vlastivědné muzeum Jesenicka prošlo v letech 2020 a 2021 krizovým obdobím. V obou letech docházelo k dlouhým uzávěrám muzeí, veřejnost ztratila zájem o muzejní dění (zejm. starší ročníky, které se nepohybují v kyberprostoru) a existuje reálná obava, že se zájem nepodaří obnovit. Soudní spor o budovu Vodní tvrze a nedořešené statické problémy komplikovaly přísun investic. Na druhé straně instituce pokračovala v inovativních vzdělávacích programech, po opětovném otevření se veřejnosti plynule navázala na předchozí vysokou kvalitu práce s návštěvníky, hospodařila s přebytkem a po mnoha letech tak začala s reálným budováním rezervních fondů. V neposlední řadě uskutečnila výrazné kroky k dalšímu rozšíření příjmů i nabízených aktivit v podobě rekonstrukce Rytířského sálu a jeho navrácení původnímu účelu. To všechno jsou aktiva, z kterých bude instituce v následujících letech

významně čerpat. InSTITUTE také pečovala o sbírky, rozšiřovala je, prezentovala prostřednictvím výstav a muzejních programů, prováděla výzkumnou i vzdělávací činnost a v rámci pořadatelské kulturní činnosti zorganizovala dvě významné akce na Jesenicku, T-expedici a svatováclavské setkání. V adekvátní míře byly rovněž naplňovány muzejní standardy. InSTITUTE je výraznou a oblíbenou komponentou kulturního života na Jesenicku a v oblasti práce s určitými věkovými skupinami (zejm. střední školy) patří k lídrům v regionu a možná i v rámci ČR.

2. VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI VLASTIVĚDNÉHO MUZEA JESENICKA V ROCE 2021: TABULKOVÁ ČÁST

Tabulková část výroční zprávy obsahuje statistické údaje o činnosti Vlastivědného muzea Jesenicka v roce 2021. Přehledná forma tabulek a komentářů slouží k rychlé orientaci.

2.1. SBÍRKY

2.1.1. Akvizice

2.1.1. Souhrnná tabulka akviziční činnosti za rok 2020			
	přírůstkových čísel	kusů	náklady v Kč
a. vlastní sbírková činnost - výzkumné úkoly	2	455	
b. vlastní sbírková činnost - systematická	71	1 687	
c. soubory od sběratelů	28	39	29 500 Kč
d. volné nákupy	20	33	30 524 Kč
e. dary	92	223	
f. převody	0	0	
Celkem	213	2 437	60 024 Kč

2.1.1.1. Oddělení biologie

Oddělení biologie spravuje v rámci svých povinností dvě podsbírkou, a to podsbírkou botanickou a zoologickou. V roce 2021 zaznamenala přírůstky pouze sbírka botanická, a to o 495 nových inventárních čísel (zejména herbářové položky).

2.1.1.1. Tabulka akviziční činnosti – oddělení biologie			
	přírůstkových čísel	kusů	náklady v Kč
a. vlastní sbírková činnost - výzkumné úkoly	2	455	
b. vlastní sbírková činnost - systematická	0	0	
c. soubory od sběratelů	0	0	
d. volné nákupy	0	0	
e. dary	3	40	
f. převody	0	0	
Celkem	5	495	0 Kč

Provenience přírůstků v botanické podsbírce vycházela z široce pojaté oblasti Jesenicka, zahrnující kromě okresu Jeseník také celou Jesenickou oblast v geomorfologickém smyslu. Kromě náhodných sběrů a dokladů k systematické floristické práci přírůstky zahrnovaly také materiál nasbíraný během různých akcí, na nichž se biologické oddělení podílelo, jako exkurze, floristický minikurz nebo T-expedice. Dobrou zprávou je, že i v tomto roce se podařilo získat položky od externích dárců. Některé přírůstky představují dokladový materiál k publikovaným pracím. Schedové údaje ze všech přírůstků byly rovněž nahrány do mapové aplikace PLADIAS, kterou využívá široká botanická veřejnost.

2.1.1.2. Oddělení geologie

Sbírkotvorná činnost se zaměřila na systematické doplnění geologické podsbírky o provenienčně rozdělenou kolekci krystalinických a sedimentárních eratik. Sbírkové kusy pocházejí jak ze sběrů v terénu, tak rovněž ze starých sběrů kurátora sbírky. 20 ks je upraveno leštěním, čímž byla zvětšena i kolekce nábrusů. Celkově tak přírůstky obohacují a doplňují jádro sbírky, převzaté ještě po původních německých muzejnících.

Konkrétně se jedná o následující materiál (seřazeno podle přírůstkových čísel): **1/2021** (nábrusy eratik, 20 ks), **2/2021** (plutoniy a vulkanity rapakivických masivů, 108 ks), **3/2021** (vulkanity a plutonity z Dalarna, 64 ks), **4/2021** (fenoskandské pískovce a slepence, 25 ks), **5/2021** (plutonity a vulkanity pásma Småland-Värmland, Jämtland, 28 ks), **6/2021** (vzácnější typy z různých jednotek Fenoskandie, 16 ks).

2.1.1.2. Tabulka akviziční činnosti			
– oddělení geologie	přírůstkových čísel	kusů	náklady v Kč
a. vlastní sbírková činnost - výzkumné úkoly	0	0	
b. vlastní sbírková činnost - systematická	6	261	
c. soubory od sběratelů	0	0	
d. volné nákupy	0	0	
e. dary	0	0	
f. převody	0	0	
Celkem	6	261	0 Kč

2.1.1.3. Oddělení společenských věd Jeseník

V roce 2021 byla podsbírka historie VMJ rozšířena dle koncepce sbírkotvorné činnosti. Celkem bylo zapsáno 282 předmětů, což představuje 158 přírůstkových čísel.

V roce 2021 byl v rámci souboru od sběratelů získán soubor ocenění Svazarmu a soubor válečných medailí tří legionářů z Jesenicka od Mgr. Květoslava Growky či taxidermické reliéfní obrazy od Ing. Petra Tomáška.

Darem bylo do podsbírky historie získáno více jak šest desítek historických pohlednic od Hildrudy Zwienerové, nábytek od České církve evangelické v Jeseníku, obrazy a mandl od Ing. Petra Kleinera, váza od Lenky Betákové, košatina na dětské sánky od MUDr. Drahomíry Lutonské, soubor nádobí od Jana Bernartíka, nábytek aj. od Vladimíra Začala a taxidermický reliéfní obraz od Obce Horní Heřmanice.

Během roku 2021 nebyly do historické podsbírky VMJ převedeny žádné předměty.

2.1.1.3. Tabulka akviziční činnosti			
– odd. spol. věd (Jeseník)	přírůstkových čísel	kusů	náklady v Kč
a. vlastní sbírková činnost - výzkumné úkoly	0	0	
b. vlastní sbírková činnost - systematická	22	29	
c. soubory od sběratelů	28	39	29 500 Kč
d. volné nákupy	19	31	29 944 Kč
e. dary	89	183	
f. převody	0	0	
Celkem	158	282	59 444 Kč

2.1.1.4. Oddělení archeologie

Nejzajímavějším nálezem roku 2021 se stal soubor předmětů nalezených během archeologického průzkumu zříceniny hradu Rychleby. Tímto souborem se podařilo hmotnou kulturou podepřít informace, které byly doposud známe jen z historických zpráv. Po čtyřech letech byl také ukončen archeologický výzkumu hospodářské budovy firmy Bruno Lux, který se stal zdrojem řady poznatků i předmětů k novověké historii našeho regionu. V roce 2021 byla podsbírka archeologická rozšířena o 16 přírůstková čísla, což představuje 400 ks předmětů (viz tabulka 2.1.1.4.).

2.1.1.4. Tabulka akviziční činnosti			
– oddělení archeologie	přírůstkových čísel	kusů	náklady v Kč
a. vlastní sbírková činnost - výzkumné úkoly	0	0	
b. vlastní sbírková činnost - systematická	16	400	
c. soubory od sběratelů	0	0	
d. volné nákupy	0	0	
e. dary	0	0	
f. převody	0	0	
Celkem	16	400	0 Kč

2.1.1.5. Oddělení společenských věd Javorník

Do sbírek VMJ historické podsbírký Javorník přibylo za rok 2021 celkem 999 historických předmětů (tj. 28 přír. č.). Pravděpodobně nejvýznamnější akvizicí je střelecký terč Javornických ostrostřelců z třicátých let 20. století.

2.1.1.5. Tabulka akviziční činnosti – odd. spol. věd (Javorník)	přírůstkových čísel	kusů	náklady v Kč
a. vlastní sbírková činnost - výzkumné úkoly	0	0	
b. vlastní sbírková činnost - systematická	27	997	
c. soubory od sběratelů	0	0	
d. volné nákupy	1	2	580 Kč
e. dary	0	0	
f. převody	0	0	
Celkem	28	999	580 Kč

2.1.2 Inventarizace sbírek

V roce 2021 probíhala řádná inventarizace sbírek dle desetiletého plánu. Složení inventarizační komise bylo ustanoveno ředitelem VMJ příkazem ředitele č. 2/2021 *Provedení inventarizace* ze dne 6. prosince 2021.

Sbírka původního Okresního muzea v Jeseníku (MJE/002-04-30/107002) byla v rámci řádné inventarizace dle desetiletého plánu zinventarizována ze 12,75 %, což představuje revizi 3 731 evidenčních čísel zapsaných v CES.

Sbírka původního Městského muzea v Javorníku (MJA/002-04-30/108002) byla v rámci řádné inventarizace dle desetiletého plánu zinventarizována z 25,60 %, což představuje revizi 2 413 evidenčních čísel, resp. 3 277 kusů sb. předmětů.

Během řádné inventarizace nebyly zjištěny zásadní nedostatky. Revidované sbírkové předměty byly bez závad, dohledány na místě obvyklého uložení. Inventarizační komisí bylo konstatováno, že byla splněna zákonná podmínka zrevidovat minimálně 5 % sbírky.

2.1.2.1. Oddělení biologie

V rámci řádné inventarizace za rok 2021 dle desetiletého plánu bylo zinventarizováno 500 inventárních čísel (24,4 %) v podsbírci botanické a 652 inventárních čísel (17,2 %) v podsbírci zoologické, a to včetně nových přírůstků za rok 2021 v počtu 354 kusů. V průběhu inventarizace byl ověřován fyzický stav sbírkových předmětů, jejich lokace a zápis v elektronické evidenci DEMUS (moduly Katalog, Botanika). Inventura byla vyznačena v kartách systematické evidence a v databázi DEMUS.

2.1.2.2. Oddělení geologie

Ke dni 31. 12. 2021 bylo v geologické podsbírce evidováno 4 694 inventárních čísel. V roce 2021 bylo revidováno 474 inventárních čísel, tj. 9,67 % geologické podsbírky. Revize se týkala fondu hornin a minerálů žulovského masivu. Všechna inventární čísla byla v pořádku. Došlo k inventarizaci stejných předmětů jako v roce 2020, z důvodu jejich studia externím badatelem.

2.1.2.3. Oddělení společenských věd (Jeseník)

Do revize roku 2021 byly zahrnuty především předměty z fondu Fotografie, jež v průběhu roku prošly digitalizací a které zároveň nebyly řádně zinventarizovány v předchozím desetiletém cyklu v důsledku provedení mimořádné revize v roce 2019 v rámci stěhování depozitářů. Všechny z těchto předmětů prošly důkladnou inventarizací zahrnující zkontrolování, přepsání informací z kartové evidence, nové zařazení v rámci nově vytvořené katalogizace a dopsání (či upravení) dalších informací dle nových standardů evidence. V případě zdigitalizovaných předmětů (zhruba polovina) byly zároveň nově a řádně uloženy.

Celkem bylo zrevidováno 809 záznamů sbírkových předmětů z celkového počtu 10 212, což je cca 7,92 % všech zapsaných položek historické podsbírky VMJ.

2.1.2.4. Oddělení archeologie

V roce 2021 byla provedena řádná inventarizace archeologické podsbírky *Sbírky původního Okresního muzea v Jeseníku* dle desetiletého plánu. Součástí řádné inventury byly sbírkové předměty uložené dle přírůstkových čísel v regálech R1/A1 – A5. Dále byly revidovány sbírkové předměty, které jsou doposud nově zapsané za rok 2021 (130 záznamů o 130 ks sbírkových předmětů).

Celkem bylo v rámci inventury v roce 2021 zinventarizováno 1 296 záznamů o 2 328 kusech sb. předmětů, což představuje 15,2 % archeologické podsbírky *Sbírky původního Okresního muzea v Jeseníku*.

2.1.2.5. Oddělení společenských věd (Javorník)

Do revize 2021 byl zahrnutý historické předměty, uložené v regálech A1 – A5. Dle dlouhodobého plánu bylo revidováno 993 záznamů (inventárních čísel) o 1 760 ks sbírkových předmětů, dále byly revidovány sbírkové předměty, které jsou nově zapůjčeny a umístěny v Městském muzeu v Javorníku – 444 záznamů o 520 předmětech a všechny nové přírůstky do sbírky za rok 2021 (976 záznamů o 997 předmětů).

Celkem tedy bylo revidováno 2 413 inventárních čísel, což je 25,6 % *Sbírky původního Městského muzea v Javorníku*.

2.1.3. Restaurování a konzervace

2.1.3. Restaurování a konzervace	celkem ks	z toho externě
2.1.3.1. základní ošetření	1 660	0
2.1.3.2. dezinfekce	5 464	5 464
2.1.3.3. zásadní ošetření	0	0
z toho:		
2.1.3.3.1 konzervování	0	0
2.1.3.3.2. rekonzervování	0	0
2.1.3.3.3 restaurování	1	1
2.1.3.3.4. preparace	0	0
2.1.3.3.5 repreparace	0	0
Celkem všech	7 125	5 465

2.1.3.1. Oddělení biologie

Na jaře r. 2021 bylo firmou DDD-Pěček z Jeseníku provedeno insekticidní ošetření biologického depozitáře („plynování“) s použitím tří dýmovnic a bariérového postřiku EC. V depozitáři jsou rovněž trvale umístěny jedové nástrahy proti hmyzím škůdcům. Herbářové položky, které se dlouhodobě nacházely mimo depozitář (např. za účelem vystavení), stejně jako přírůstky botanické podsbírky, prošly též mrazovým ošetřením v pultovém mrazáku.

2.1.3.2. Oddělení geologie

V rámci podsbírky geologie bylo provedeno pouze základní ošetření akvizic (261 ks).

2.1.3.3. Oddělení společenských věd (Jeseník)

V rámci inventarizací a postupnému novému ukládání v rámci dokončování stěhování z předchozího období probíhalo postupné základní očištění předmětů, nový způsob uložení, zabalení do ochranných obalů apod. respektujících zásady preventivní konzervace.

Odborně byl v roce 2021 restaurován portrét Antona Günthera (H/JE 907) Mgr. art. Veronikou Kopeckou.

2.1.3.4. Oddělení archeologie

Byla provedena jen základní konzervace u nových předmětů. Omytí a následném usušení nalezených keramických zlomků. Celkem bylo základně ošetřeno 400 sbírkových předmětů.

2.1.3.5. Oddělení společenských věd (Javorník)

Byla provedena základní konzervace v případě nových akvizic (999 ks) uložených v depozitáři v Javorníku (např. použití povolených přípravků proti červotoči Lignofix I-profi).

2.1.4. Práce se sbírkami

Práce se sbírkami tvoří podstatnou část veškeré pracovní doby odborných pracovníků (práce s exponáty při výstavách, inventura, digitalizace, badatelské návštěvy a sledování depozitárního režimu, příp. úklid). Součástí práce se sbírkami je také souběžná administrativa.

2.1.4.1. Dotační tituly

Vlastivědné muzeum Jesenicka podalo v roce 2021 v souvislosti s ochranou a rozšířením sbírkového fondu žádosti o přidělení dotace ve dvou programech vyhlášených Ministerstvem kultury ČR.

- a) Vlastivědné muzeum Jesenicka získalo účelové finanční prostředky ve výši 35 000 Kč v rámci programu **ISO II/D – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí**, na nákup ochranných fólií a archů pro uložení fotografického fondu historické podsbírký, vybavy pro údržbu knižního fondu historické podsbírký a archivních krabic. V kapitole *Náročné restaurování, konzervace a preparování* bylo restaurováno dílo Joh. Herrmana Portrét Antona Günthera, inv. č. H/JE 907. V rámci dotační akce se podařilo dosáhnout všech plánovaných cílů a poskytnuté finanční prostředky byly vyúčtovány v řádném termínu.
- b) Vlastivědné muzeum Jesenicka získalo účelové finanční prostředky ve výši 15 000 Kč v rámci programu **ISO/C II. – výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu** na nákup souboru dvou taxidermických reliéfních obrazů s motivem ptáků čeledi *Phasianidae* autora Heiricha Wolfa, a to *Tetrao urogallus* (1919) a *Bonasa bonasia* (1913). Akvizice byly zapsány do historické podsbírký *Sbírký původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku* (v centrální evidenci pod číslem MJE/002-04-30/107002) pod přírůstkovým číslem 7/2021 a inv. číslý H/JE 18.328 a H/JE 18.329. Poskytnuté finanční prostředky byly vyúčtovány v řádném termínu.

2.1.4.2. Centrální evidence sbírek

2.1.4.2. Centrální evidence sbírek	evidenčních čísel
2.1.4.2.1. zařazení do sbírký	1 090
2.1.4.2.2. vyřazení ze sbírký	0

2.1.4.3. Nájem, výpůjčky a zápůjčky

Vlastivědné muzeum Jesenicka evidovalo v roce 2021 dvanáct dlouhodobých výpůjček, v nichž vystupuje VMJ v pozici půjčitele (viz *Tabulka 2.1.4.3.1.*).

2.1.4.3.1. Dlouhodobé výpůjčky z VMJ			
vypůjčitel	číslo smlouvy	kód podsírky	počet předmětů
Vlastivědné muzeum v Šumperku	1/2021	H/JE	17
Město Vidnava	2/2021	H/JE, A/JE, B/JE, H/JA	124
NPÚ (Zámek Jánský Vrch)	4/2021	H/JE, B/JE	247
Město Kravaře	5/2021	H/JE	5
Obec Lipová-lázně	6/2021	H/JE, B/JE, G/JE	33
Policie ČR, úz. odbor Jeseník	7/2021	H/JE	1
MKS Javorník	10/2021	H/JA, H/JE	373
Obec Bílá Voda	16/2021	H/JA, H/JE	20
Město Zlaté Hory	18/2021	A/JE	73
Město Zlaté Hory	19/2021	H/JA	1
Město Jeseník	20/2021	H/JA, H/JE, G/JE	146
Olomoucký kraj	21/2022	H/JE	3
Celkem	-	-	1 043

Vlastivědné muzeum Jesenicka dále evidovalo čtyři dlouhodobé výpůjčky, v nichž vystupuje VMJ v pozici vypůjčitele (viz *Tabulka 2.1.4.3.2.*).

2.1.4.3.2. Dlouhodobé výpůjčky do VMJ		
půjčitel	číslo smlouvy	počet předmětů
Vlastivědné muzeum v Šumperku	6/2021	67
Národní technické muzeum	SBI-S83/2017	10
Slezské zemské muzeum	SV 06/2021	1
Slezské zemské muzeum	SV 03/2021	4
Celkem	-	82

Vlastivědné muzeum Jesenicka poskytlo v roce 2021 své sbírkové předměty v rámci jediné krátkodobé zápůjčky:

1. Smlouva o výpůjčce č. 9/2020
vypůjčitel: Slezské zemské muzeum
výstava Paměť krajiny
celkem 16 předmětů

Vlastivědné muzeum Jesenicka bylo v roce 2021 v pozici vypůjčitele v případě tří krátkodobých výpůjček:

1. Smlouva o výpůjčce č. 9/2020 PÚ ve znění dodatku z 14. 10. 2020
půjčitel: Vlastivědné muzeum v Olomouci
sbírkové předměty pro výstavu „Bohatství vody a ledu“
celkem 17 předmětů

2. Smlouva o výpůjčce a užití sbírkových předmětů č. 2/21-I
 půjčitel: Muzeum a galerie v Prostějově
 výstava Sopky v geologické minulosti Moravy a Slezska
 předměty mimo sbírkové fondy

3. Smlouva o výpůjčce č. 10/2021
 půjčitel: Muzeum Náchodska
 výstava Vánoční překvapení
 celkem 78 předmětů

2.1.5. Depozitáře

V roce 2021 sloužily k deponování sbírkových předmětů prostory na ul. Beskydská 1301/2 v Jeseníku a depozitář na ul. Lidická v Javorníku.

2.1.5.1. Depozitáře Vlastivědného muzea Jesenicka v r. 2021

2.1.5.1 Depozitáře: celkový přehled	počet / plocha
2.1.5.1.1. nové	0 / 0 m
2.1.5.1.2. adaptované	8 / 466,1 m
2.1.5.1. celkem	8 / 466,1 m
2.1.5.1.3. z toho zabezpečení	6 x EZS, 7x EPS

2.1.5.2. Depozitáře na ul. Beskydská, Jeseník

2.1.5.2 Depozitáře na ul. Beskydská, Jeseník	plocha	EPS*	EZS
depozitář archeologie	45,79	1	1
depozitář geologie	44,29	1	1
depozitář biologie	45,35	1	0
depozitář historie I	44,31	1	1
depozitář historie II	104,83	1	1
depozitář historie III	71,88	1	1
depozitář javornické sbírky	76,48	1	1
	432,93 m²	7	6

* Termínem EPS jsou v podmínkách VMJ rozuměna požární čidla napojená na PCO (jsou nedílnou součástí EZS).

2.1.5.3. Depozitáře na ul. Lidická, Javorník

2.1.5.9 Depozitáře na ul. Lidická, Javorník	plocha	EPS	EZS
depozitář javornické sbírky	33,17	0	0
	33,17 m²	0	0

2.2. ROZBOR ČINNOSTI ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ ZA ROK 2021

2.2.1. Přírůstky za rok 2021 dle oddělení

2.2.1. Přírůstky ke dni 31. 12. 2021	počet přírůst. č.	počet invent. č.	počet kusů
2.2.1.1. oddělení archeologie	16	387	400
2.2.1.2. oddělení biologie	5	495	495
2.2.1.3. oddělení geologie	6	200	261
2.2.1.4. oddělení společenských věd (Javorník)	28	978	999
2.2.1.5. oddělení společenských věd (Jeseník)	158	221	282
	213	2 281	2 437

2.2.2. Digitalizace fondů VMJ

Ve Vlastivědném muzeu Jesenicka probíhá digitalizace sbírkových předmětů ve dvou režimech, a to systematická digitalizace vedená oddělením digitalizace, jehož výstupy jsou určeny pro veřejnou publikaci (zejména prostřednictvím portálu eSbírky), a průběžná digitalizace v gesci kurátorů jednotlivých podsbírek, která slouží k interním účelům jednotlivých oddělení.

Systematická digitalizace sbírkových předmětů ve správě VMJ probíhá nepřetržitě od roku 2018, přičemž prioritou pro stávající období byla stanovena práce na digitalizaci dvojrozměrných předmětů, a to vzhledem ke skutečnosti, že VMJ má k dispozici adekvátní pracovní nástroj (skener EPSON Expression 12000XL s transparentní jednotkou). V rámci systematické digitalizace dvojrozměrných předmětů jsou zpracovávány archiválie, grafiky, tisky, fotografie, negativy, diapozitivy, mapy, plány či jiné víceméně ploché předměty, a to až do rozměru odpovídajícímu standardnímu formátu A3.

2.2.2.1. Systematická digitalizace: činnost oddělení digitalizace

V roce 2021 probíhala v návaznosti na předchozí období digitalizace dvojrozměrných předmětů za použití skeneru EPSON Expression 12000XL, přičemž co do počtu zpracovaných digitalizátů se podařilo přiblížit se dlouhodobému průměru (téměř 96 %), což lze vzhledem k enormně vysokým hodnotám z roku 2020 považovat za úspěch. Během roku 2021 bylo zpracováno celkem 1 864 čísel, což představuje 2 640 zdigitalizovaných obrazů (viz *Tabulka 2.2.2.1.1.*).

Digitalizáty se v roce 2021 z významné většiny rekrutovaly z předmětů ve správě VMJ, a to z 87 %. Zbývající část pak tvořily materiály v držení soukromých vlastníků (zejména soukromých sběratelů či rodinné fondy zapůjčené pro potřeby digitalizace) a dokumenty ve správě SOKA Jeseník (periodikum *Altvaterbote*).

2.2.2.1.1. Digitalizace v roce 2021 dle správců / vlastníků		
	evidenčních čísel	položek celkem
1.1. Vlastivědné muzeum Jesenicka	1 623	2 295
z toho:		
1.1.1. oddělení spol. věd Jeseník	1 070	1 430
z toho:		
1.1.1.1. sbírkové předměty	1 069	1 429
1.1.1.2. předměty pomocné evidence	1	1
1.1.2. oddělení spol. věd Javorník	546	858
z toho:		
1.1.2.1. sbírkové předměty	539	849
1.1.2.2. předměty pomocné evidence	7	9
1.1.3. oddělení biologie	0	0
1.1.4. oddělení geologie	0	0
1.1.5. oddělení archeologie	0	0
1.1.6. Knihovna VMJ	7	7
1.2. Státní okresní archiv Jeseník	48	48
1.3. soukromí vlastníci	193	297
Celkem všech	1 864	2 640

2.2.2.2. Digitalizace sbírek VMJ

V roce 2021 došlo navzdory rekordně vysokým počtům výstupů v roce 2020 k nárůstu počtu digitalizovaných sbírkových předmětů (meziročně cca o 4 %; oproti dlouhodobému průměru však více než dvojnásobný nárůst), a to zejména ve prospěch javornické sbírky (viz Tabulka 2.2.2.2.2.).

2.2.2.2.1. Systematická digitalizace sbírek VMJ: k 31. 12. 2021	evidenčních čísel v CES	zpracováno inv. čísel	zpracováno procent
5.1. Sbírka původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku	38 302	2 615	6,83 %
z toho:			
5.1.1. podsbíрка botanická	1 733	0	0 %
5.1.2. podsbíрка zoologická	3 787	0	0 %
5.1.3. podsbíрка geologická	4 773	0	0 %
5.1.4. podsbíрка historická	12 177	2 615	21,47 %
5.1.5. podsbíрка archeologická	15 832	0	0 %
5.2. Sbírka původního Okresního vlastivědného muzea v Javorníku	12 831	1 018	7,93 %

Sbírkové předměty digitalizované v roce 2021 pocházely výhradně z historické podsbírkvy Sbírkvy původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku a Sbírkvy původního Městského vlastivědného muzea v Javorníku. Důvodem je dvojrozměrná povaha velké části předmětů

z těchto podsbírek a také velké badatelská poptávka po materiálech tohoto typu. Mírná preference předmětů z historické podsbírky *Sbírky původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku* pak má souvislost s technickými omezeními ze strany portálu eSbírky, který v roce 2021 umožňoval jednomu správci přiřadit správu pouze jediné sbírky.

K poslednímu dni roku 2021 byly obě sbírky ve správě VMJ systematicky zdigitalizovány přibližně ze 7 %, přičemž v rámci *Sbírky původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku* byla doposud digitalizována pouze podsbírka historická, která je zpracována již téměř z 22 % (viz Tabulka 2.2.2.2.1.).

2.2.2.2. Systematická digitalizace sbírek VMJ v roce 2021		
	evidenčních čísel	položek celkem
3.1. Digitalizace v roce 2018	361	534
z toho:		
3.1.1. jesenická sbírka	32	36
3.1.2. javornická sbírka	329	498
3.2. Digitalizace v roce 2019	108	144
z toho:		
3.2.1. jesenická sbírka	84	100
3.2.2. javornická sbírka	24	44
3.3. Digitalizace v roce 2020	1 556	2 170
z toho:		
3.3.1. jesenická sbírka	1 430	1 959
3.3.2. javornická sbírka	126	211
3.4. Digitalizace v roce 2021	1 608	2 278
z toho:		
3.4.1. jesenická sbírka	1 069	1 429
3.4.2. javornická sbírka	539	849
Celkem všech	3 633	5 126
<i>jesenická sbírka</i>	<i>2 615</i>	<i>3 524</i>
<i>javornická sbírka</i>	<i>1 018</i>	<i>1 602</i>

2.2.2.3. Digitální prezentace sbírek VMJ

Vlastivědné muzeum Jesenicka se v roce 2020 připojilo k portálu [eSbírky](#), prostřednictvím kterého prezentuje jím spravované sbírkové předměty. Z důvodu technických omezení na straně provozovatele portálu nebylo až do sklonku roku 2021 možné přiřadit jednotlivému uživateli správu více než jedné sbírky, proto bylo pro rok 2021 rozhodnuto o přednostním zpracování fondu *Sbírky původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku*, přičemž fond *Sbírky původního Městského vlastivědného muzea v Javorníku* budou zaneseny tehdy, jakmile to technické možnosti na straně provozovatele dovolí.

V prosinci 2021 se oddělení digitalizace VMJ opětovně obrátilo na provozovatele portálu eSbírký (Národní muzeum V Praze) s dotazem na stav řešení technických omezení, která znemožňují publikaci dvou sbírek jedním správcem. Vzhledem k tomu, že dříve zamýšlené řešení se provozovateli v současné době nejevilo coby uskutečnitelné v horizontu několika let, bylo navrženo náhradní řešení ve formě vytvoření dvou samostatných profilů sbírek namísto souhrnného profilu správce. Vlastivědné muzeum Jesenicka tak od roku 2022 v rámci eSbírek spravuje dva samostatné profily: [Vlastivědné muzeum Jesenicka \(sbírka Jeseník\)](#) a [Vlastivědné muzeum Jesenicka \(sbírka Javorník\)](#).

Během roku 2021 se podařilo více než zdvojnásobit množství zveřejněných sbírkových předmětů; k poslednímu dni roku 2021 bylo na portálu eSbírký zpřístupněno 766 sbírkových předmětů prostřednictvím 1 543 obrazových položek (viz *Tabulka 2.2.2.3.1.*). Realizované importy se rekrutovaly primárně z již dříve zdigitalizovaných sbírkových předmětů z let 2018 až 2020.

Vzhledem ke skutečnosti, že zdrojem pro import na portál eSbírek je interní digitální archiv VMJ, odpovídá zastoupení jednotlivých podsbírek v rámci Sbírký původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku na portálu eSbírký skladbě doposud zdigitalizovaných záznamů v digitálním archivu VMJ, jedná se tedy v tento okamžik výhradně o zástupce z podsbírký historické.

2.2.2.3.1. Portál eSbírký v roce 2021	počet záznamů	obrazových položek
6.1. záznamy za minulé období (2020)	368	756
z toho		
6.1.1. sbírka Jeseník	368	756
6.1.2. sbírka Javorník	0	0
6.2. přírůstky za rok 2021	398	787
z toho		
6.2.1. sbírka Jeseník	398	398
6.2.2. sbírka Javorník	0	0
Celkem k závěru roku 2021	766	1 543

2.2.2.4. Badatelské dotazy v rámci oddělení digitalizace

Oddělení digitalizace zaznamenalo v roce 2021 vůbec první badatelské dotazy, které byly ve své většině navázány na existenci veřejně dostupného profilu sbírkového fondu VMJ na serveru eSbírký. Oddělení digitalizace řešilo v roce 2021 celkem 7 badatelských dotazů.

2.2.2.5. Výstavy s podílem oddělení digitalizace

V roce 2021 byla zpřístupněna fotografická výstava **Zmizelý Hrubý Jeseník**, na jejímž vzniku se výrazně podílelo také oddělení digitalizace. Výstava byla k vidění v Galerii Vodní tvrze od 15. září 2021 do 2. ledna 2022 a v roce 2021 ji navštívilo 373 návštěvníků.

2.2.2.6. Významné projekty oddělení digitalizace

Oddělení digitalizace ve spolupráci s Lukášem Abtem zpracovalo v roce 2021 podklady pro vznik projektu *Realizace on-line rozhraní dokumentující původní přístupy ke krajině a její proměny v okrese Jeseník coby nástroj pro zavádění citlivějších opatření v oblasti krajinné obnovy*. Projekt byl podán s žádostí o financování v rámci německé spolkové nadace pro životní prostředí Deutsche Bundesstiftung Umwelt, kde nebyl v užším výběru úspěšný.

2.2.2.7. Vzdělávání v rámci oddělení digitalizace

Oddělení digitalizace získalo v roce 2021 možnost účasti v hlavním programu evropského projektu *Digitraining. Capacity Building for Accessible Heritage*. Součástí tohoto vzdělávacího projektu byla pravidelná on-line školení v anglickém jazyce, jejichž náplní bylo seznámení se současnými digitálními a audiovizuálními technologiemi kombinované se školeními v oblasti managementu digitální transformace.

2.2.2.8. Interní dokumenty oddělení digitalizace

Oddělení dokumentace zpracovávalo v průběhu roku 2021 dva interní metodické dokumenty, a to směrnici č. 27/2022 *Digitalizace sbírkového fondu VMJ: metodika k digitalizaci 2D předmětů* a *Interní metodiku pro import sbírek Vlastivědného muzea Jesenicka na portál eSbírky, část první: Poštovní dopisnice* (bude dokončena v průběhu roku 2022).

2.2.3. Systematický zápis

2.2.3. Systematický zápis	zpracovaná inventární čísla	kusů
2.2.3.1 podsběrka archeologie	A 2.974 – 3.360	400
2.2.3.2 podsběrka botanická	B 1.693 – 2.187	495
2.2.3.3 podsběrka zoologická	-	0
2.2.3.4 podsběrka geologie	G 4.695 – 4.894	200
2.2.3.5 podsběrka spol. věd (Javorník)	H/JA 8.346 – 9.325	999
2.2.3.6 podsběrka spol. věd (Jeseník)	H/JE 18.312 – 18.467	282
Celkem	-	2 250

2.2.4. Věda a výzkum: celkový přehled

2.2.4. Věda výzkum: celkový přehled	počet	z toho v zahraničí
2.2.4.1. interní úkoly celkem	21	0
2.2.4.1.1. vlastní nebo vedoucí úkolu	15	0
2.2.4.1.2. podíl na jiném výzkum	6	0
2.2.4.1.3. mezioborové výzkumy	0	0
2.2.4.2. externí úkoly celkem	0	0
2.2.4.2.1. vlastní nebo vedoucí úkolu	0	0
2.2.4.2.2. podíl na jiném výzkum	0	0
2.2.4.2.3. mezioborové výzkumy	0	0
2.2.4.3. odborné prezentace	18	0
2.2.4.3.1. konference	7	0
2.2.4.3.1.1. pořadatel	1	0
2.2.4.3.1.2. aktivní účast	4	0
2.2.4.3.1.3. pasivní účast	3	0
2.2.4.3.2. semináře	11	0
2.2.4.3.2.1. pořadatel	0	0
2.2.4.3.2.2. aktivní účast	2	0
2.2.4.3.2.3. pasivní účast	9	0

2.2.5. Věda a výzkum: interní a externí úkoly dle oddělení

2.2.5.1. Oddělení archeologie

I) Oddělení archeologie plnilo v roce 2021 tyto interní úkoly:

a) Vlastní výzkum probíhal na pracovišti zejména v souvislosti se zpracováním starých sběrů přípravou a pořádáním výstav, přednášek a exkurzí. Byl dokončen archeologický

zjišťovací výzkum hospodářské při objektu turbíny firmy Bruno Lux pod vedením Mgr. Milana Rychlého.

b) Podíl na jiném úkolu: V roce 2021 pokračoval projekt mapující archeologickou situaci středověkých hradů, který je osobně garantován Zemským muzeem v Opavě a VMJ se na něm aktivně podílí.

c) V roce 2021 nebyly prováděny žádné mezioborové výzkumy.

II) Oddělení archeologie neplnilo v roce 2021 žádné externí úkoly.

2.2.5.2. Oddělení geologie

I) Oddělení geologie plnilo v roce 2021 tyto interní úkoly:

a) vlastní výzkum: V roce 2021 pokračovalo oddělení geologie v dlouhodobém výzkumném záměru (VMJ_GEO_KV). Konkrétně se jednalo o faciální analýzu a rekonstrukci sedimentární architektury glaci-fluviálních výplavových plošin na lokalitách Dolní Červená Voda a Javorník (Písečník-Kohout). Rovněž pokračovala dokumentace těženého ložiska glaci-fluviálních uloženin v Kolnovicích.

Probíhal výzkum reliktních pleistocenních hrubých klastik v Žulovské pahorkatině (odběr vzorků pro valounové analýzy z vývratů a štěrků údolní terasy Černého potoka.

b) podíl na jiném úkolu: Za oddělení geologie neprobíhal podíl na jiném úkolu.

c) V roce 2021 nebyly ze strany oddělení geologie prováděny mezioborové výzkumy.

II. Odd. geologie neplnilo žádné externí úkoly.

2.2.5.3. Oddělení biologie

I) V rámci odborné činnosti oddělení biologie byly v roce 2021 plněny dva interní úkoly:

a) vlastní výzkum:

Floristický výzkum Jesenicka

Hlavní výzkumnou činnost biologického oddělení představoval sběr floristických dat (zejména) na území okresů Jeseník a Šumperk. Na aktivity z minulého roku navázal výzkum železniční květeny. Nově byl realizován průzkum vybraných kamenolomů a dalších těžbou narušených lokalit na Jesenicku. Flóra regionu byla dokumentována formou (a) údajů zapsaných do floristické databáze PLADIAS, (b) herbářových položek zpracovaných pro botanickou podsbírku VMJ a (c) publikací v odborné literatuře.

Taxonomie a chorologie rodu *Dactylorhiza*

Pokračoval rovněž taxonomicko-chorologický výzkum okruhu *Dactylorhiza maculata* ve střední Evropě, na němž VMJ spolupracovalo s PřF UP v Olomouci a Universität Wien. V rámci tohoto výzkumného úkolu byla podniknuta terénní expedice na slovensko-polské pomezí. Dílčí výsledky výzkumu z předchozích let pak byly opublikovány v impaktovaném časopise *Plant Systematics and Evolution*.

b) podíl na jiném úkolu: Odd. biologie se v roce 2021 nepodílelo na jiném úkolu

c) V roce 2020 nebyly prováděny žádné mezioborové výzkumy.

II) Oddělení biologie se podílelo na plnění externího úkolu:

Projekt Pladias

Pladias byl projekt několika výzkumných pracovišť, v jehož rámci vznikla veřejně přístupná databáze integrující informace o květeně ČR, jejíž provoz pokračuje i po skončení projektu. Biolog VMJ Vojtěch Taraška má v tomto projektu roli spolupracovníka při mapování druhů cévnatých rostlin a garanta map vybraných taxonů. V roce 2021 se podílel především doplňováním floristických údajů z regionu Jesenicka, komentováním připravovaných map a správou map přidělených druhů.

2.2.5.4. Oddělení společenských věd (Javorník)

I. Oddělení společenských věd Javorník plnilo v roce 2021 tyto interní úkoly:

a) vlastní výzkum

Probíhaly na pracovišti historie, v depozitáři Javorník. Byly vytvořeny interní katalogy *Sv. Antonín ve sbírkách VMJ* a *Kuřácké potřeby ve sbírkách VMJ*. Oba katalogy byly dokončeny. Dále pokračuje práce na interním katalogu *Palné zbraně ve sbírkách VMJ*.

b) Podíl na jiném úkolu

c) Mezioborové výzkumy

Odd. společenských věd Javorník se v roce 2021 nepodílelo na jiném úkolu, ani mezioborovém výzkumu.

II. Externí úkoly

V roce 2021 nebyly za odd. společenských věd Javorník realizovány žádné externí úkoly.

2.2.5.5. Oddělení společenských věd (Jeseník)

I) Oddělení společenských věd plnilo v roce 2021 tyto interní úkoly:

a) Vlastní výzkum

Dějiny nemocniční péče na Jesenicku (výzkumný záměr VMJ_HIS_DZLP)

Vedoucí: Jan Petrásek

V souvislosti s přesunutím výstavy na podzim 2022 došlo pouze k částečnému primárnímu průzkumu.

Historie obce Bělá pod Pradědem (výzkumný záměr VMJ_HIS_DoB)

Vedoucí: Pavel Macháček jako člen týmu pracovníků VMJ Jeseník; Jan Petrásek, Pavel Rušar, Kamil Tomášek, Milan Rychlý

V průběhu roku 2021 došlo k ukončení a odevzdání výstupů.

Kniha „Zvoník z Cukmantlu. Dvacet pozapomenutých osobností předválečných Jeseníků“

Autor: Matěj Matela

Historie lesnictví Jesenicka, Zlatohorska a Vrbenska (výzkumný záměr VMJ_HIS_Micklitz)

Vedoucí: Matěj Matela

V rámci výzkumu byla zrealizovaná studie a články o lesnických osobnostech působících před druhou světovou válkou (Časopis Slezského zemského muzea, Vlastivědný věstník moravský, sborník XXI. svatováclavského setkání v Jeseníku, Sborník muzea Blanenska, Altvater, Malovaný kraj : národopisný a vlastivědný časopis Slovácka, Museum Factum : čtvrtletník Muzea Vysočiny Jihlava apod.); dále byl vytvořen kamenný pomník na místě posledního odpočinku vrchního biskupského lesmistra Julia Micklitz a předneseny přednášky (také ve formě podcastu). Plánovaná je odborná studie a články na totéž téma.

Čti Jeseníky

Autor: Pavel Macháček, Jan Petrásek, Pavel Rušar, Matěj Matela, Milan Rychlý (část spoluautorů spadajících pod pracoviště historie VMJ)

Kolektiv spoluautorů (z toho značná část pracovníků VMJ) se podílel na textové části obrazové publikace věnované nejzajímavějším místům a fenoménům jesenického pohoří.

Zříceniny hradů Euroregionu Praděd

Autor: Pavel Macháček, Jan Petrásek, Pavel Rušar, Matěj Matela, Milan Rychlý

V první polovině roku 2021 část pracovníků oddělení historie vytvořila textovou část věnující se hradním zříceninám ležícím v okresech Jeseník a Bruntál, konkrétně jejich historii, podobě v minulosti a současnosti a rovněž pověstem s nimi spjatým.

Dva pohledy na Vincenze Priessnitze (výzkumný záměr VMJ_HIS_VPDFV)

Autor: Pavel Rušar, Jan Petrásek

Ke dvěma výročí v letech 2021 a 2022 (222 let od narození V. Priessnitz a 200 let od založení prvního vodoléčebných lázní na světě) je naplánováno vydání monografie o dvou příspěvcích, které mají za cíl postihnout dosud nereflektované fenomény spjaté s osobou Priessnitz a vodoléčby, konkrétně filozofické aj. základy pozdější metody léčby vodou a druhý život Priessnitz, tedy proměnu reflexe jeho osoby a činnosti v literatuře a historiografii.

b) Podíl na jiném úkolu: Vlastivědné muzeum Jesenicka spolupracovalo v roce 2021 na těchto projektech:

I) Pavel Macháček:

- Velký historický atlas Českého Slezska (3 hesla pro SZM)

II) Mgr. Matěj Matela:

- Jazykové a obsahové korekce publikace Igora Hornišera *Pod horami prostřeno*. Vydalo Muzeum Bruntál v roce 2021.
- Texty a korektury publikace Marka Banaše (ed.) *Králický Sněžník. Národní přírodní rezervace. Tajemný svět horské přírody*. Vydalo AOPK ČR 2021.
- Text na informační panel u bývalé Lichtenštejnovy chaty pod Králickým Sněžníkem (spoluautorství s Miroslavem Havírou ze Správy CHKO Jeseníky)

III) Jan Petrásek, Matěj Matela:

- Vytvoření pracovních listů k podpoře výuky lokální historie pro základní školy jesenického okresu

c) V roce 2021 nebyly prováděny žádné mezioborové výzkumy.

I) Oddělení společenských věd neplnilo v roce 2021 žádné externí úkoly.

2.2.6. Věda a výzkum: odborné prezentace dle oddělení

2.2.6.1. Konference

Vlastivědné muzeum Jesenicka bylo v roce 2021 pořadatelem odborné konference v rámci **XXI. svatováclavské setkání v Jeseníku**. Konference se uskutečnila v Zimní zahradě Priessnitzova sanatoria v Lázních Jeseník dne 29. září 2021 za účasti 80 posluchačů.

2.2.6.1. Konference	název a místo konání	typ účasti
2.2.6.1.1. oddělení archeologie	-	-
2.2.6.1.2. oddělení biologie	-	-
2.2.6.1.3. oddělení geologie	Mgr. Hanáček, Ph.D. <i>Co byly naše hory, než se horami staly? A jak se jimi poprvé staly?</i> XXI. svatováclavské setkání v Jeseníku. Lázně Jeseník, Zimní zahrada Priessnitzova sanatoria, 29. 9. 2021.	aktivní

2.2.6.1.4. oddělení spol. věd (Javorník)	<u>Mgr. Rychlý</u> XXI. svatováclavské setkání v Jeseníku. Lázně Jeseník, Zimní zahrada Priessnitzova sanatoria, 29. 9. 2021.	pasivní
2.2.6.1.5. oddělení spol. věd (Jeseník)	<u>Mgr. Matela</u> <i>Vztah jesenických lesníků a turistů v posledních dvou desetiletích 19. století.</i> XXI. svatováclavské setkání v Jeseníku. Lázně Jeseník, Zimní zahrada Priessnitzova sanatoria, 29. 9. 2021.	aktivní
	<u>Pavel Macháček</u> <i>Drama rumunského pilota u Jesení studánky.</i> XXI. svatováclavské setkání v Jeseníku. Lázně Jeseník, Zimní zahrada Priessnitzova sanatoria, 29. 9. 2021.	aktivní
	<u>Mgr. Petrásek</u> <i>Hydroterapia Vincenza Priessnitza i jej dziedzictwo jako dobro niematerialne tradycyjnej kultury ludowej.</i> Międzynarodowa konferencja naukowa Dziedzictwo niematerialne Śląska Opolskiego i okolic Bruntala, 18. 9. 2021, Opole.	aktivní
	XXI. svatováclavské setkání v Jeseníku. Lázně Jeseník, Zimní zahrada Priessnitzova sanatoria, 29. 9. 2021.	pasivní
2.2.6.1.6. knihovna VMJ	<u>Mgr. Žurek</u> <i>Knihovny současnosti</i> (online), 7.- 9. 9. 2021	pasivní
Celkem	7	4A+3P

2.2.6.2. Semináře

2.2.6.2. Semináře	název a místo konání	typ účasti
2.2.6.2.1. oddělení archeologie	-	-
2.2.6.2.2. oddělení biologie	<u>Mgr. Taraška</u> Floristický minikurz v Jakartovicích. Pořadatel: Moravskoslezská pobočka ČBS, 19.–20. 6. 2021, Jakartovice. Vedení exkurzní trasy.	aktivní
	Floristický kurz v Teplicích. Pořadatel: ČBS, 11.–17. 6. 2021, Teplice.	pasivní
	Podzemní setkání muzejních botaniků. Pořadatel: MZM & AMG, 19. 10. 2021.	pasivní
	<u>Mgr. Slezáková</u> Ochrana netopýrů vázaných na úkryty v budovách a ve stromech. Pořadatel ČESON, 30.11.2021, webinář	pasivní

2.2.6.2.3. oddělení geologie	-	-
2.2.6.2.4. oddělení spol. věd (Javorník)	<u>Mgr. Rychlý</u> „Zaniklá sídla Moravy a Slezska.“ 3.–4. 6. 2021, Javorník	pasivní
2.2.6.2.5. oddělení spol. věd (Jeseník)	<u>P. Macháček</u> seminář „Zaniklá sídla Moravy a Slezska.“ 3.–4. 6. 2021, Javorník. Příspěvek Zaniklé osady v okrese Jeseník.	aktivní
	<u>Mgr. Petrásek</u> Zaniklá sídla Moravy a Slezska. 3.–4. 6. 2021, Javorník	pasivní
	Komise regionální historie Moravy a Slezska, 30. 6. 2021. Muzeum romské kultury, Brno.	pasivní
	Komise regionální historie Moravy a Slezska, 21. 10. 2021. Vlastivědné muzeum v Šumperku	pasivní
2.2.6.2.6. Knihovna VMJ	<u>Mgr. Žurek</u> 45. seminář knihovníků AMG 2021 v Táboře (online), 21.-22. 9. 2021	pasivní
2.2.6.2.7. ostatní	<u>Mgr. Rušar</u> Přítomnost a budoucnost dětí v digitalizovaných časech. 26.4.2021	pasivní
Celkem	11	2A+9P

2.2.6.3. Členství v komisích (mimo organizaci)

2.2.6.3 Členství v komisích a prac. skupinách dle oddělení	název
2.2.6.3.1. oddělení biologie	<i>Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost VMO (Vlastivědné muzeum v Olomouci) (Mgr. Taraška)</i> <i>Botanická komise AMG (Mgr. Taraška)</i>
2.2.6.3.2. oddělení spol. věd (Jeseník)	<i>Pracovní skupina pro tradiční lidovou kulturu Olomouckého kraje (Mgr. Jan Petrásek)</i> <i>Komise regionální historie Moravy a Slezska (Mgr. Jan Petrásek)</i>
2.2.6.3.3. ostatní	<i>Pracovní skupina Olomouckého kraje pro digitalizaci kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje (Mgr. Markéta Kobierská, Mgr. Pavel Žurek)</i>
Celkem	5

2.2.7. Věda a výzkum: ediční a publikační činnost

2.2.7.1. Ediční činnost

Odborní pracovníci VMJ se v roce 2021 podíleli na edici dvou vlastních titulů, a to **Vlastivědného sborníku Jesenicko sv. 22** (náklad 30 ks) a **sborníku k XXI. svatováclavskému setkání** (náklad 160 ks). Oba sborníky byly vydány ve spolupráci se *Státním okresním archivem Jeseník*.

2.2.7.2. Publikační činnost: souhrn za všechna odborná pracoviště

2.2.7.2. Publikační činnost	celkem
2.2.7.2.1 samostatné tituly	0
2.2.7.2.2 studie	0
2.2.7.2.3 odborné články	24
2.2.7.2.4 populární články	40
2.2.7.2.5 informační články	8
2.2.7.2.6 nálezové zprávy	8
Celkem	80

2.2.7.3. Publikační činnost dle oddělení

2.2.7.3. Publikace dle oddělení	název	
2.2.7.3.1. oddělení společenských věd Javorník	Populárně naučné články (1) <i>Funerální památky ze Zálesí a Vlčic</i> (Rychlý)	Vlastivědný sborník Jesenicko 22
	Informační články (1) <i>Kaltenštejn: tajemství odkryté vědou „lopaty a rýče“</i> (Rychlý)	Naše město
2.2.7.3.2. oddělení biologie	Odborné články (4): Taraška V., Hradílek Z. & Vojtěchová K.: <i>Flóra a vegetace přírodní rezervace Vidnavské mokřiny</i>	Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci 321: 4–49.
	Taraška V., Batoušek P., Duchoslav M., Tensch E. M., Weiss-Schneeweiss H. & Trávníček B.: <i>Morphological variability, cytotype diversity, and cytogeography of populations traditionally called <i>Dactylorhiza fuchsii</i> in Central Europe.</i>	Plant Systematics and Evolution 307: 51.
	Zajímavé druhy železniční květeny na Jesenicku (Taraška)	Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 10: 53–63.
	Železniční květena na Jesenicku: překvapivé nálezy a nepozorované expanze (Taraška)	Vlastivědný sborník Jesenicko 22

	<p>Populárně naučné články (4) <i>Krásné, vzácné i tajemné: orchideje v Jeseníkách</i> (Taraška)</p> <p><i>Lomikámen trojprstý. Černý pasažér na červeném seznamu</i> (Taraška)</p> <p><i>Mokřady na Jesenicku jako regionální centra biodiverzity</i> (Taraška)</p> <p><i>Pole orná a plevelná aneb Kam se ztratil koukol?</i> (Taraška)</p> <p>Nálezové zprávy (8) Taraška V. & Vojtěchová K.: <i>Asperugo procumbens.</i> – In: Dančák M. & Kocián P. [eds]</p> <p>Taraška V.: <i>Cerintho minor.</i> – In: Dančák M. & Kocián P. [eds]</p> <p>Taraška V.: <i>Gagea minima.</i> – In: Dančák M. & Kocián P. [eds],</p> <p>Hédl R. & Taraška V.: <i>Geranium sibiricum.</i> – In: Dančák M. & Kocián P. [eds],</p> <p>Taraška V. & Vojtěchová K.: <i>Lobularia maritima.</i> – In: Dančák M. & Kocián P. [eds],</p> <p>Taraška V. & Vojtěchová K.: <i>Rhinanthus alectorolophus.</i> – In: Dančák M. & Kocián P. [eds],</p>	<p>Naše město 9/2021</p> <p>Jeseníky Rychlebské hory 7: 26–27.</p> <p>Kulturní revue Olomouckého kraje 2/2021: 51–56.</p> <p>Naše město 4/2021</p> <p>Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV., Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 70: 245.</p> <p>Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV. Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 70: 246.</p> <p>Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV., Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 70: 247.</p> <p>Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV., Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 70: 247.</p> <p>Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV., Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 70: 250.</p> <p>Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV., Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 70: 254–255.</p>
--	---	---

	<p>Hédl R., Taraška V. & Chudomelová M.: <i>Solanum decipiens</i>. – In: Dančák M. & Kocián P. [eds]</p> <p>Taraška V. : <i>Veronica peregrina</i>. – In: Dančák M. & Kocián P. [eds]</p> <p>Informační články (3) <i>Kukačka aneb Exkurze do lomu za léčebnou</i> (Taraška) <i>Výstava o vodě a ledu v jesenickém muzeu</i> (Taraška) <i>Biologická sekce T-expedice na Jesenicku</i> (Taraška)</p>	<p>Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV., Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 70: 255.</p> <p>Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV., Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 70: 255.</p> <p>Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 10: 33–38.</p> <p>Jesenicko: vlastivědný sborník 22: 186–188.</p> <p>Jesenicko: vlastivědný sborník 22: 180–182.</p>
2.2.7.3.3. oddělení geologie	<p>Odborné články (4): <i>Rapakivi – shnilý, přesto krásný kámen</i> (Hanáček) <i>Co byly naše hory, než se horami staly? A jak se jimi poprvé staly?</i> (Hanáček) <i>Thermal basal regime of the Elsterian ice-sheet marginal zone in a hilly mountain foreland, Rychleby Mts., Eastern Sudetes</i> (Hanáček, M., Nývlt, D., Jennings, S.J.A.) <i>Maximální rozšíření pleistocenního ledovcového štítu ve Vnějších Západních Karpatech a Východních Sudetech – současné znalosti a nový důkaz</i> (Hanáček, M., Bubík, M.)</p> <p>Populárně naučné články (4) <i>Zapeklité hrboly pod Smolným vrchem</i> (Hanáček) <i>Na střeše Žulovska</i> (Hanáček) <i>Větrem ošlehané kameny Žulovské pahorkatiny</i> (Hanáček)</p>	<p>Vlastivědný sborník Jesenicko 22</p> <p>Sborník XXI. svatováclav. setkání v Jeseníku</p> <p>Boreas</p> <p>Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku</p> <p>Jeseníky a Rychlebské hory</p> <p>Jeseníky a Rychlebské hory</p> <p>Veronica</p>

	<i>Z depozitáře muzea: Největší jesenický pazourek a jiné ledovcové rekordy pohledem geologa (Hanáček)</i>	Naše město
2.2.7.3.4. oddělení spol. věd (Jeseník)	<p>Odborné články (15):</p> <p><i>Kříž Friedricha Wolfa pod Šerákem (Macháček)</i></p> <p><i>Drama rumunského pilota u Jelení studánky (Macháček)</i></p> <p><i>Kdo pomohl do hrobu rumunskému důstojníkovi léčícímu se v lázních Gräfenberk? (Petrásek)</i></p> <p><i>Neuchovaná paměť na Fröhlichův hostinec v Ramzové (Petrásek)</i></p> <p><i>Elektrifikace a elektrizace území Jesenicka do roku 1945 (Žurek)</i></p> <p><i>Geneze sakrálních památek v Horním údolí (Žurek)</i></p> <p><i>Jízda osením na Jesenicku (P. Rušar, M. Palys)</i></p> <p><i>Počáteční léta Vojenské lázeňské léčebny Jeseník (1945-1960) (Tomášek)</i></p> <p><i>Zlatohorský lesmistr Josef Smetacek (1841–1913), rodák z Veselí nad Moravou. Ke 180. výročí narození jedné z nejvýraznějších postav jesenického lesnictví předminulého století (Matela)</i></p> <p><i>Lesmistr Adolf Wehrberger z Hubertova u Karlovy Studánky, významná osobnost jesenického lesnictví druhé poloviny 19. století (Matela)</i></p> <p><i>Lázeňský pobyt arcivévody Evžena Habsburského v Jeseníku v červnu roku 1892 (Matela)</i></p> <p><i>Vztah jesenických lesníků a turistů v posledních dvou desetiletích 19. století (Matela)</i></p> <p><i>Ze Slezska do světových moří. Viceadmirál rakousko-uherského námořnictva Moritz Sachs von Hellenau (Matela)</i></p>	<p>Vlastivědný sborník Jesenicko 22</p> <p>Sborník XXI. svatováclavského setkání v Jeseníku</p> <p>Vlastivědný sborník Jesenicko 22</p> <p>Sborník XXI. svatováclavského setkání v Jeseníku</p> <p>Vlastivědný sborník Jesenicko 22</p> <p>Časopis Slezského zemského muzea v Opavě, série B – vědy historické</p> <p>Vlastivědný sborník Jesenicko 22</p> <p>Vlastivědný sborník Jesenicko 22</p> <p>Vlastivědný věstník moravský, roč. 73, č. 3–4.</p> <p>Časopis Slezského zemského muzea, roč. 70, č. 3.</p> <p>Vlastivědný sborník Jesenicko 22</p> <p>XXI. svatováclavské setkání v Jeseníku: sborník</p> <p>Vlastivědné listy Slezska</p>

	<p><i>Partyzán s velkým karpatským srdcem. „Brateček“ Michal Ivanina ze Široké Nivy (Matela)</i></p> <p><i>Jesenický lesmistr Adolf Medritzer, aktivní podporovatel turistiky a rodák z Boskovic (Matela)</i></p> <p>Populárně naučné články (31) <i>Těžký život bruntálského malíře na volné noze (Matela)</i></p> <p><i>O vodnicích, nymfách i pastýři Gillovi. Voda v jesenických pověstech (Matela)</i></p> <p><i>Za rodinou Nikoly Šuhaje do Jeseníků. Jak se žije se jménem legendárního karpatského zbojníka (Matela)</i></p> <p><i>Na trnité cestě životem. 160 let od narození spisovatele Moritze Jursitzkého z Andělské Hory (Matela)</i></p> <p><i>Kde stála stará Ovčárna? (Matela)</i></p> <p><i>Bratr zbojníka Nikoly Šuhaje žil v Široké Nivě (Matela)</i></p> <p><i>Hraničník na Pradědu třísetletý (Matela)</i></p> <p><i>Starý z Kopy. Když na Gräfenberku bydlel legendární Viktor Heeger (Matela)</i></p> <p><i>Vládce Jeseníků i líkérník. Rozličné podoby děda Praděda (Matela)</i></p> <p><i>Sourozenec legendárního Nikoly Šuhaje žil v Široké Nivě (Matela)</i></p> <p><i>Tvrdá práce s vůní pryskyřice. O starých jesenických dřevařích (Matela)</i></p> <p><i>Symbol předválečných Jeseníků Wilhelm Heinold (Matela)</i></p> <p><i>Läuten der Totenglocke für vertriebene Mitbürger. Das Leben des Bürgermeister, Abgeordneter und Glöckners Alois Kunz aus Zuckmantel (Zlaté Hory) (Matela)</i></p>	<p>Sborník bruntálského muzea</p> <p>Sborník muzea Blanenska</p> <p>Kulturní revue Olomouckého kraje 2021/1</p> <p>Kulturní revue Olomouckého kraje. Olomouc 2021/2</p> <p>Kulturní revue Olomouckého kraje 2021/4</p> <p>Zpravodaj Sdružení obcí Vrbenska, 1/2021</p> <p>Zpravodaj Sdružení obcí Vrbenska, 4/2021</p> <p>Zpravodaj Sdružení obcí Vrbenska, 7–8 2021</p> <p>Zpravodaj, Sdružení obcí Vrbenska, 11/2021</p> <p>Naše město 1/2021</p> <p>Naše město 5/2021</p> <p>Naše město 10/2021</p> <p>Jeseníky Rychlebské hory 7/2021</p> <p>Jeseníky Rychlebské hory 8/2021</p> <p>Altwater 1–2/2021</p>
--	---	---

	<p><i>Förster Franz Geißler aus Weißenseifen (Bílý Potok) bei Würbenthal (Vrbno) (Matela)</i></p>	<p>Altvater 3/2021</p>
	<p><i>Aus Römerstadt (Rýmařov) zu Weltgalerien. Die Lebensgeschichte von Eugen Jettel, Meister melancholischer Landschaften (Matela)</i></p>	<p>Altvater 4/2021</p>
	<p><i>Graf Károly Khuen-Héderváry. Der legendäre kroatische Ban und ungarische Ministerpräsident wurde in Freiwaldau (Jeseník) geboren (Matela)</i></p>	<p>Altvater 5/2021</p>
	<p><i>Das Phänomen Viktor Heeger. Vielseitiger Künstler und kontroverser Nationalist (Matela)</i></p>	<p>Altvater 6/2021</p>
	<p><i>Sterbeglocke für den vertriebenen Mitbürger Alois Kunz – Bürgermeister, Abgeordneter und „Glöckner von Zuckmantel“ (Matela)</i></p>	<p>Zuckmantler Heimatbrief, April 2021.</p>
	<p><i>Životní osudy jednoho ze zakladatelů moderní ortopedie – rodák z Vidnavy prof. Adolf Lorenz (Matela)</i></p>	<p>Zpravodaj města Vidnavy, leden–březen 2021</p>
	<p><i>Zlatohorský lesmistr Josef Smetacek pocházel z Veselí nad Moravou (Matela)</i></p>	<p>Malovaný kraj. Národopisný a vlastivědný časopis Slovácka, roč. 57, č. 5.</p>
	<p><i>Osobitý nadlesní z jesenických hor Hugo Pekarek (Matela)</i></p>	<p>Museum Factum: čtvrtletník Muzea Vysočiny Jihlava, roč. 11, č. 4.</p>
	<p><i>Kamenná – geneze a zánik osady v Rychlebských horách (Macháček)</i></p>	<p>Jeseníky a Rychlebské hory</p>
	<p><i>Erotika na Jesenicku po roce 1989 (Macháček)</i></p>	<p>Kulturní revue Olomouckého kraje</p>
	<p><i>Koupaliště v Písečné na Jesenicku – pohádka, která brzy skončila (Macháček)</i></p>	<p>Kulturní revue Olomouckého kraje</p>
	<p><i>Zrádné Jesenicko (Macháček)</i></p>	<p>Kulturní revue Olomouckého kraje</p>
	<p><i>Ani hvězda jim nepomohla. Z dějin českého fotbalu v Jeseníku (Macháček)</i></p>	<p>Naše město</p>
	<p><i>Zemědělské odborné učiliště v Jeseníku (1958 – 1970) (Macháček)</i></p>	<p>Naše město</p>
	<p><i>Figurky na šachovnici mocných. Hladový pochod skončil krveprolitím (Macháček)</i></p>	<p>Jesenický týdeník</p>

	<p><i>Přirozená imunita dle zásad Vincenze Priessnitzze (Petrásek)</i></p> <p><i>Návrat starých zvyků? Jízda osením na Jesenicku (P. Rušar, Marek Palys)</i></p> <p><i>Vápenná na malbě Willyho Paupieho (Rušar)</i></p> <p>Informační články (4): <i>Zemřela legenda jesenického vlastivědného bádání Sotiris Joanidis (Matela)</i></p> <p><i>XXI. svatováclavské setkání: Paměť jesenických hor (Matela)</i></p> <p><i>Sto malých příběhů (Macháček)</i></p> <p><i>Žáci základních škol se učili být „jesenickými patrioty“ (Petrásek)</i></p>	<p>Naše město</p> <p>Naše město</p> <p>Naše město</p> <p>Vlastivědný sborník Jesenicko 22</p> <p>Naše město 9/2021</p> <p>Jesenický týdeník</p> <p>Vlastivědný sborník Jesenicko 22</p>
2.2.7.3.5. ostatní	<p>Odborné články (1): <i>Extrémní jevy na Jesenicku pohledem meteorologa 1978–2018 (P. Rušar, D. Abrahánek)</i></p>	<p>Meteorologické zprávy 2/2021</p>

2.2.8. Věda a výzkum: badatelské návštěvy a dotazy v roce 2021

2.2.8. Badatelské návštěvy a dotazy	počet badatelských návštěv	počet badatelských dotazů
2.2.8.1 oddělení archeologie	0	0
2.2.8.2 oddělení biologie	0	1
2.2.8.3 oddělení geologie	7	7
2.2.8.4 oddělení společenských věd (Javorník)	0	0
2.2.8.5 oddělení společenských věd (Jeseník)	3	9
2.2.8.6 oddělení digitalizace	0	7
Celkem	10	24

2.2.9. Kulturně-výchovná činnost odborných pracovníků

2.2.9.1. Přednášky odborných pracovníků

Není-li uvedeno jinak, přednášky se konaly v prostorách Vodní tvrze, nejčastěji v rekonstruovaném Rytířském sále.

2.2.9.1 Přednášky	název	počet účastníků
2.2.9.1.1. oddělení archeologie	-	-
2.2.9.1.2. oddělení biologie	<i>Co lze vyčíst z herbářů?</i> (Mgr. Vojtěch Taraška)	16
	<i>Co lze vyčíst z herbářů?</i> (Mgr. Vojtěch Taraška, Tančírna v Račím údolí)	25
	<i>Zajímavé botanické lokality na Jesenicku</i> (Mgr. Vojtěch Taraška)	14
2.2.9.1.3. oddělení geologie	-	-
2.2.9.1.4. oddělení spol. věd (Javorník)	<i>Kam král chodil sám</i> (Mgr. Milan Rychlý, Tančírna v Račím údolí)	60
	<i>Kam král chodil sám</i> (Mgr. Milan Rychlý, MĚKS Javorník)	32
	<i>Naše město</i> (Mgr. Milan Rychlý, pro ZŠ Javorník)	13
	<i>Historie kostela Sv. Kříže v Javorníku</i> (Mgr. Milan Rychlý, pro ZŠ Javorník)	11
	<i>Vánoce a jejich zvyky</i> (Mgr. Milan Rychlý, VLL Albatros)	22
	<i>Kam král chodil sám</i> (Mgr. Milan Rychlý, VLL Albatros)	15

2.2.9.1.5. oddělení spol. věd (Jeseník)	<i>Třicetiletá válka na Jesenicku</i> (Mgr. Jan Petrásek, Tančírna v Račím údolí)	45
	<i>Věhlasný lékař dr. Adolf Lorenz, rodák z Vidnavy, a jeho syn Konrad</i> (Mgr. Matěj Matela, online pro VKOL)*	-
	<i>Hrabě Károly Khuen-Héderváry. Rodák z Jeseníku a hybatel uherské politiky</i> (Mgr. Matěj Matela)	12
	<i>O dřevařích i pastevcích. Stará povolání jesenických hor</i> (Mgr. Matěj Matela, Tančírna v Račím údolí)	14
	<i>Micklitz, Pekarek a další. Povídání o biskupských lesnících před Velkou válkou</i> (Mgr. Matěj Matela)	39
	<i>Historie a kultura slezské části Hrubého Jeseníku</i> (Mgr. Matěj Matela, Malá Morávka, Hotel Brans)*	-
	<i>Když v jesenických lázních pobýval arcivévoda Evžen Habsburský</i> (Mgr. Matěj Matela, PLL Jeseník)	25
	<i>Jeseníky a podhůří v díle slezského buditele Františka Slámy. Čtení a odborný výklad, 3 díly</i> (Mgr. Matěj Matela, Zdravá kavárna Jeseník)	7+7+13
	<i>Mistr melancholické krajiny. Život a dílo malíře Eugena Jettela</i> (Mgr. Matěj Matela)	9
	<i>Zmizelé Jesenicko II. – téměř zaniklé osady Jesenicka</i> (Pavel Macháček, Tančírna v Račím údolí)*	50
	<i>Zmizelé Jesenicko I. – zaniklé osady Jesenicka</i> (Pavel Macháček)	37
	<i>70 let Vojenské lázeňské léčebny</i> (Pavel Macháček, VLL Albatros)*	-
	<i>Zmizelé Jesenicko I. – zaniklé osady Jesenicka</i> (Pavel Macháček, Malá Morávka)	50
	<i>Zmizelé Jesenicko II. – téměř zaniklé osady Jesenicka</i> (Pavel Macháček, KD Javorník)*	-
<i>Situace na Jesenicku v roce 1918</i> (Pavel Macháček, Uhelná)*	-	
<i>90. výročí Frývaldovské stávky</i> (Pavel Macháček)	6	
<i>Specifika roku 1968 na Jesenicku</i> (Bc. Kamil Tomášek)	8	

2.2.9.1.6. ostatní	<i>Muzea, geografie a moderní technologie</i> (Mgr. Pavel Rušar, Fórum expertů UPOL)	47
	<i>S Priessnitzem Evropou křížem, krážem</i> (Mgr. Květoslav Growka, Týden V. Priessnitz, PLL Jeseník)	50
	<i>Křest knihy „Čarodějnické procesy na Jesenicku“</i> (Mgr. Michaela Neubauerová)	22
Celkem	31	649

*návštěvnost nesledována

2.2.9.2. Autorské exkurze odborných pracovníků

Vlastivědné muzeum Jesenicka organizovalo v roce 2021 exkurze pro širokou veřejnost zejména v letních měsících, kdy polevila přísná protiepidemických opatření, která byla po velké části roku v platnosti.

2.2.9.2 Exkurze	název	počet účastníků
2.2.9.2.1. oddělení geologie	<i>Vznik krajiny Vidnavska</i> (Mgr. Martin Hanáček, Ph.D.)	13
	<i>Údolím Černého potoka</i> (Mgr. Martin Hanáček, Ph.D.)	16
2.2.9.2.2. oddělení spol. věd (Jeseník)	<i>Zapomenutý kout Rychlebských hor</i> (Pavel Macháček)	19
2.2.9.2.3. oddělení spol. věd (Javorník)	-	-
2.2.9.2.4. oddělení biologie	Letní botanická promenáda: co kvete v okolí lázní? (Mgr. Vojtěch Taraška)	23
2.2.9.2.5. oddělení archeologie	<i>Kaltenstein</i> (Mgr. Milan Rychlý)	16
Celkem	5	87

2.2.9.3. Spolupráce s médii

2.2.9.3. Spolupráce s médii dle oddělení	název	
2.2.9.3.1. oddělení společenských věd Jeseník	Česká televize (1): Mgr. Matěj Matela a Mgr. Jan Petrásek <i>Biskupská kupa</i> . Premiéra 30. 5. 2021 v 10.00 hod., ČT 1.	<i>Toulavá kamera</i>

	<p>Podcasty s MKZ Jeseník „Hovory z hor“ (4) <u>Mgr. Matěj Matela:</u> <i>Příběhy horských turistických chat Hrubého Jeseníku.</i></p> <p><i>Nadlesní Hugo Pekarek.</i></p> <p><u>Pavel Macháček:</u> <i>Zmizelé Jesenícko I.</i></p> <p><i>Zmizelé Jesenícko II.</i></p>	
2.2.9.3.2. oddělení biologie	<p>Podcasty s MKZ Jeseník „Hovory z hor“ (2) <u>Mgr. Vojtěch Taraška:</u> <i>Mokřady a rašeliniště na Jesenícku</i></p> <p><u>Mgr. Ludmila Slezáková:</u> <i>O životě netopýrů</i></p> <p>Český rozhlas Olomouc (1): reportáž o výukovém programu „Ochraňuj mě, dokud můžeš“, listopad 2021 (Slezáková)</p>	
2.2.9.3.3. oddělení geologie	<p>Podcasty s MKZ Jeseník „Hovory z hor“ (1) <u>Mgr. Martin Hanáček, Ph.D.:</u> Pevninský ledovec na Jesenícku</p>	
2.2.9.3.4. oddělení společenských věd Javorník	<p>Český rozhlas Olomouc (1) rozhovor o roku 1938 Vápenná – padlý Jaroslav Karban (Rychlý)</p> <p>Česká televize (2) budova bývalého soudu a městských šatlav Javorník (Rychlý)</p> <p><i>Sudety a jejich obyvatelé</i> (Rychlý)</p> <p>Podcasty s MKZ Jeseník „Hovory z hor“ (1) <u>Mgr. Milan Rychlý:</u> <i>Vánoce</i></p>	<p>Toulavá kamera</p> <p>Kvarteto</p>
2.2.9.3.4. ostatní	<p>Podcasty s MKZ Jeseník „Hovory z hor“ (1) <u>Mgr. Pavel Rušar</u> <i>Mladí badatelé odkrývají tajemství Jesenícka</i></p>	
Celkem	14	

2.2.9.4. Ostatní činnost

Biologická sekce T-expedice (12.-19. 6. 2021)

V rámci tradiční T-expedice se biologické oddělení podílelo na přípravě společného botanicko-zoologického projektu s názvem „Diverzita vs. diverzita: porovnání biologické rozmanitosti různých biotopů z hlediska botaniky a entomologie“. Cílem bylo vyhodnotit různá měřítka lokální biodiverzity cévnatých rostlin a hmyzu a hledat jejich vzájemné korelace. Úkolu se zhostilo celkem 8 badatelek a badatelů. Biologické oddělení v tomto projektu garantovalo botanický výzkum, za realizaci zoologické části zodpovídal Martin Starý, pedagogický dozor zajišťovaly Světluše Smékalová (ZŠ Nábřežní, Jeseník) a Iva Stará.

Zlatý list (17. 9. 2021)

VMJ se připojilo k SVČ Duha Jeseník při organizaci 49. ročníku soutěže pro základní školy s názvem Zlatý list. Konkrétně šlo o zajištění stanoviště s názvem Botanika, jež se nacházelo na nádvoří Vodní tvrze. Úkolem soutěžních týmů bylo poznávat rostliny běžně se vyskytující v okolí Jeseníku. (V. Taraška, odd. biologie).

Edukační program „Ochraňuj mě, dokud můžeš“

V listopadu 2021 se zúčastnilo 52 žáků 8. tříd ZŠ Vrbno pod Pradědem výukového programu „Ochraňuj mě, dokud můžeš.“ (L. Slezáková, odd. biologie).

Eurotopia: zážitkový den pro děti a jejich pěstouny

Dne 19. 7. 2021 uspořádala nezisková společnost Eurotopia Jeseník ve spolupráci s Vlastivědným muzeem Jesenicka připravila pro pěstouny z Jesenicka a jim svěřené ratolesti zážitkový den v muzeu. Připraveny byly dílničky, hádanky i drobné úkoly a pro úspěšné pak i speciální dárky z "pirátovy truhly" Akce se zúčastnilo 41 osob.

Jesnění

Dne 19.9. 2021 se ve Vodní tvrzi konal první ročník sousedského a kulturního festivalu je/snění. Cílem hlavního organizátora – spolku Sudetikus – bylo rozprodit komunitní cítění místních obyvatel a přilákat na netradiční akce. V Rytířském sále se uskutečnila čtyři autorská čtení (celkem 50 posluchačů) a na nádvoří Vodní tvrze byla představena divadelní tvořivá dílna pro nejmenší. Celý týden před festivalem a v jeho průběhu byla také na nádvoří tvrze ke zhlédnutí výstava s názvem Vodavoděnka, kterou se její autorka Kristýna Gregorová snažila návštěvníkům představit poetickou krásu vody (nejen) na Jesenicku.

Informační tabule na území býv. okresu Jeseník

Mgr. Milan Rychlý se podílel na vytvoření textu pro informační tabuli k událostem pádu letadla MG 109 ve Vápenné a k historii kaple Utrpení Krista v Javorníku.

2.2.10. Expozice a výstavy dle odborných oddělení

2.2.10.1. Krátkodobé výstavy v roce 2021

2.2.10.1 Krátkodobé výstavy	název
2.2.10.1.1. oddělení biologie	-
2.2.10.1.2. oddělení geologie	Přejatá aktivně (1) Sopky v geologické historii Moravy a Slezska (Hanáček)
2.2.10.1.3. oddělení spol. věd (Javorník)	Autorská (2) <i>Historie železnic na Jesenicku</i> (Mgr. Rychlý) <i>Vánoční překvapení</i> (Mgr. Rychlý)
2.2.10.1.4. oddělení spol. věd (Jeseník)	Autorská (2) <i>Vincenz Priessnitz. 222 let</i> (Mgr. Petrásek) <i>Zmizelý Hrubý Jeseník</i> (Mgr. Matela, Mgr. Kobierská) <i>Vánoční překvapení</i> (Mgr. Rychlý, Mgr. Matela)
2.2.10.1.5. ostatní	Přejatá aktivně (1) <i>Velká prázdninová herna</i> (Mgr. Rušar)
Celkem	7

2.2.10.2. Nově zpřístupněné expozice v roce 2021

Příprava nové expozice Vincenze Priessnitze v Lázních Jeseník byla z majetkových důvodů dočasně pozastavena. Realizační fáze projektu expozice *Živé přírody Jesenicka* byla odložena z důvodu nutnosti uprav projektové dokumentace.

2.2.10.2 Nově zpřístupněné expozice	název
2.2.10.2.1. oddělení biologie	-
2.2.10.2.2. oddělení geologie	-
2.2.10.2.3. oddělení spol. věd (Javorník)	-
2.2.10.2.4. oddělení spol. věd (Jeseník)	-
Celkem	0

2.3. NÁVŠTĚVNOSTI EXPOZIC A VÝSTAV V ROCE 2021

Návštěvnost výstav a expozic byla v roce 2021 výrazně limitována bezpečnostními opatřeními v souvislosti s epidemiologickou situací spojenou s onemocněním COVID-19.

2.3.1. Návštěvnosti dle titulů

2.3.1.1. Návštěvnost stálých expozic v roce 2021

2.3.1.1 Návštěvnosti: stálé expozice	počet návštěvníků
2.3.1.1.1 Expozice čarodějnických procesů na Jesenicku v 17. stol. (Vodní tvrz)	3 389
2.3.1.1.2 Historie a archeologie Jesenicka (Vodní tvrz)	1 269
2.3.1.1.3 Spirála času Země (Vodní tvrz)	939
2.3.1.1.4 Vincenz Priessnitz a lázně Gräfenberg (Rodný dům V. Priessnitze)	452
Celkem	6 049

2.3.1.2. Návštěvnost krátkodobých výstav v roce 2021

2.3.1.1 Návštěvnosti: krátkodobé výstavy	počet návštěvníků
2.3.2.1 Bohatství vody a ledu*	113
2.3.2.2 Od Červeného kříže k Winterhilfe*	0
2.3.2.3 Sopky v geologické historii Moravy a Slezska	53
2.3.2.4 Velká prázdninová herna	2 016
2.3.2.5 Zmizelý hrubý Jeseník	373
2.3.2.6 Vánoční překvapení	155
2.3.2.7 Extrémní jevy na Jesenicku pohledem meteorologa (PF UPOL)	749
2.3.2.8 70. let Vojenské lázeňské léčebny Jeseník (VLL Albatros)**	-
2.3.2.9 Vincenz Priessnitz. 222 let **	-
2.3.2.10 Policie veřejnosti (Senát PČR) **	-
2.3.2.11 Historie železnic na Jesenicku (ve spolupráci s MěKS Javorník)**	-
Celkem	3 459

* Výstavy s přesahem do r. 2021, uváděná návštěvnost za rok 2021.

** Volně přístupné výstavy bez sledování návštěvnosti.

2.4. SLUŽBY VEŘEJNOSTI

2.4.1 Struktura zlevněného vstupného

Vstupné do muzea je strukturováno na základní a snížené. V rámci sníženého vstupného jsou akceptovány Rodinné pasy, Senior pasy a slevy na základě dohod Asociace muzeí a galerií. Děti do šesti let ve skupinách jsou dále zvýhodněny, stejně jako pedagogický dozor.

Stálá expozice Čarodějnických procesů na Jesenicku v 17. století (otevřena 8. 2. 2012)

- základní vstupné 110,- Kč
- snížené vstupné 55,- Kč
- dětem do 12 let vstup důrazně nedoporučujeme

Stálá expozice archeologie a historie Jesenicka (otevřena 11. 5. 2010)

- základní vstupné 50,- Kč
- snížené vstupné 25,- Kč
- děti do 6 let věku jednotlivě zdarma
- děti do 6 let věku v hromadných výpravách 15,- Kč

Stálá expozice Spirála času Země (otevřena 7. 7. 2014)

- základní vstupné 80,- Kč
- snížené vstupné 40,- Kč
- děti do 6 let věku jednotlivě zdarma
- děti do 6 let věku v hromadných výpravách 20,- Kč

Krátkodobé výstavy

Vstupné na jednotlivé výstavy je určováno jednorázově.

Zvláštní vstupné (dlouhodobé expozice i krátkodobé výstavy)

- držitelé průkazu ZTP, průvodce ZTP sleva 50%
- držitelé průkazu – AMG, Zváz muzeí na Slovensku, Fond ohrožených dětí zdarma
- držitelé „Cestovní knihy“, „OLOMOUC CARD“ zdarma
- držitelé průkazu „Zaměstnanec Krajského úřadu Olomouckého kraje“ zdarma
- držitelé průkazů „Čtyřlístek“, držitelé karet „EUROBEDS“, „ĎAS“ sleva 50%
- dospělí v rámci karet „Rodinné pasy“, držitelé karet „SeniorPas“ sleva 50%
- pedagogický doprovod u hromadných výprav zdarma

Nadstandardní služby

- sylabus v jazyce anglickém, německém i polském zdarma

- výpravy mimo návštěvní dobu – příplatek	100%
- fotografování pro vlastní potřebu – hlásit předem na pokladně	20 Kč
- pořizování videozáznamu	zakázáno

Volné vstupy ve dnech: 18. 5. 2021 a 28. 10. 2021; ve dnech EHD 50% sleva z plného vstupného.

V případě omezené dostupnosti byla informace zveřejněna v tisku, na webových stránkách a v tištěné podobě také u vstupu do Vodní tvrže, resp. Muzea V. Priessnitze.

2.4.2. Webové stránky

Vlastivědné muzeum Jesenicka spravuje od roku 2018 webovou stránku www.muzeumjesenik.cz. Jejich tvůrcem je Marek Kačor (Voltage Multimedia Studio). Vkládání nového obsahu má na starosti interní pracovník VMJ.

Návštěvnost webové stránky v roce 2021 dosáhla celkového počtu 43 191 návštěv, resp. 27 854 unikátních návštěv.

2.5. ÚČELOVÉ KOMISE

Účelovou komisí je *poradní sbor pro sbírkovou činnost*, který se v roce 2021 řádně sešel pouze jednou (v červnu 2021), a to z důvodu protiepidemických opatření v souvislosti s výskytem virového onemocnění COVID-19. Jarní a podzimní mimořádné zasedání bylo svoláno s cílem snížit potencionální riziko nákazy v omezeném režimu za výhradní účasti interních pracovníků.

Níže uvádíme seznam účastníků poradního sboru pro sbírkotvornou činnost (PSSČ):

2.5.1. Mimořádné jednání PSSČ ze dne 11. 3. 2021

Mgr. Pavel Rušar – ředitel Vlastivědného muzea Jesenicka, předseda

Mgr. Milan Rychlý – archeolog Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. et Bc. Markéta Kobierská – zapisovatel

2.5.2. Jednání PSSČ ze dne 29. 6. 2021

Mgr. Květoslav Growka – předseda

Mgr. Miloš Krist, Ph.D. – Vlastivědné muzeum v Olomouci

Mgr. Martin Kováček – Vlastivědné muzeum v Olomouci

Mgr. Jan Petrásek – historik Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Martin Hanáček, Ph.D. – geolog Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Matěj Matela – odborný pracovník Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. et Bc. Markéta Kobierská – zapisovatel

2.5.3. Mimořádné jednání PSSČ ze dne 26. 10. 2021

Mgr. Pavel Rušar – ředitel Vlastivědného muzea Jesenicka, předseda

Mgr. Milan Rychlý – archeolog Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Jan Petrásek – historik Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. et Bc. Markéta Kobierská – zapisovatel

3. PŘÍLOHY